

ERDÉLYI LAJKA

Utter Róbert urnak

1, Disztér 2 tp. Budapest

Főszerkesztő

DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: *Belföldön:* Egész évre 500, félévre 250, negyedévre 125, egy hétre 70 le. *Magyarországon:* Egész évre 70 P., félévre 35 P., negyedévre 18 P. *Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.*

Főmunkatárs

DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Véres verekedés, ocsmány káromkodás és fojtogatás a parlamentben a lupista és a kormánypárti képviselők között

Nyakánál fogva vitték ki a teremből Isac lupista képviselőt, aki fojtogatni kezdte Virgil Solomont. Az irtózatos jelenetektől megvadult karzatot ki kellett üríteni. — Vajda keményen válaszolt Lupu paranoiás dühöngésig menő vádaskodásaira

Bukarest. Saját tud. A képviselőház tegnap délután véres verekedés színhelye volt. A börtönyt, amelyhez hasonló nem volt, az alkotmánytörvény tárgyalásakor lejátszódott jelenetek óta, a Lupu felszólalása után kialakult légkörben esküdt ellenségének, Solomon Virgil udvarhelyi képviselőnek egy kijelentése okozta, amelyre a lupisták tettelegességgel válaszoltak, s *hosszú időn keresztül vak larva, dulakodás, vad és szomorú színjátékát nyújtotta a képviselőház ülése, amelyen vér is folyt* egy elhajtott teás-pohár nyomán.

A délutáni ülésen Lupu dr bírálta az adósságrendezési törvényt s ezzel kapcsolatban a kormány egész működését.

— A törvényjavaslat jellegzetességét, — mondotta, — nehéz megállapítani, mert folyton változtatják azt. Önök két részre osztják az adókat: a falusi és városi adóokra s ezek közül az utóbbiakat teljességgel magukra hagyják. A falusi adókat ismét három kategóriába osztják: 10 hektárig, 50 hektárig és 50 hektáron túl. S aztán külön bánásmódban részesítenek minden kategóriát, ami mindennap megváltozik. A felső határ 10.000 és 50.000 lei között ingadozik, aszerint, ahogy a Banca Nationalánál eszközölt számítások ennek megváltoztatását ajánlják.

— A nagybirtokkal azonban ép oly mostohán bánnak, mint a régi törvény. Ugy látszik, azt teljesen el akarják önk pusztítani. Nagy hibát követnek el önk úgy a kis, mint a középső- és nagy adóssokkal szemben.

— Mindenből az tűnik ki, hogy önk a Nemzeti Bank segítségével egy *nemzeti-parasztpárti burzsoáziát akarnak teremteni a liberális helyébe*. Ez a terv és rendszer látszik beigazolódni a devizakorlátozás intézkedéseinek végrehajtásánál is. Kérem, becsásának rendelkezésemre egy kimutatást arról, kik kapnak devizákat a Banca Nationalától?

— Addig is állíthatom, hogy a devizák 90 százaléka a Banca Urbanához vándorol.

— Az egész ország kereskedelme meg van bénítva. A kereskedők hiába szaladgálnak deviza után s ugyanakkor a Banca Nationala környékén rajzanak az önk választási ügynökei, akik 5—6 százalék jutalékkal annyi devizát szereznek, amennyi csak kell, egy bank közvetítése révén, amellyel önk kapcsolatban vannak. Ugyanez a helyzet a behozatal kontingentálásának rendszerével. Az önk kortesei járják ki az engedélyeket s ezzel megölik a becsületes kereskedelmet. Mindezek szemmel tartásával kell vizsgálnunk a mostani adósságrendezési javaslatot is.

— Önök nem törődnek sem az ország hitelével, amely továbbra is meg lesz merevedve,

sem az adóssokkal, sem a földművesekkel, sem pedig a városi osztályokkal, hanem csak a hitelezők egy kis táborával, amely önkökhöz közel áll! Önök az ülésszak végén jöttek ezzel a javaslattal, pedig nem is volt már szándékukban ez. De szükségesnek látszott egy kis oxigén, tekintettel azokra az eseményekre, amelyeknek néhány héttel ezelőtt én adtam hangot erről a szövegről. De ez az oxigén nem fogja többé életre kelteni önököt!

Vajda Sándor miniszterelnök válaszolt a heves kirohanásra.

— Lehetetlen állapot, — mondotta — hogy Lupu a képviselőség vértjében állandóan olyan vádakkal álljon elő a nemzeti parasztpárt, a kormány és a miniszterelnökkel szemben, amelyeknek bizonyítására semmi komoly adat sem tud felhozni. A Skoda-ügyben is azt állította, hogy politikusok és katonai előkelőségek négymilliárd sápot vettek s a végén kiderült, hogy az egész szállítási szerződés értéke alig haladta meg az ötmilliárdot. Hogy lehet az, hogy Lupu úr egy ilyen párttöredékre támaszkodva, amelyről csak ő tudja, hogyan verbuválta össze, állandóan vádakat hangoztat, amelyek alkalmasak arra, hogy a Sica Popescuéhoz hasonló végkifejlethez vezessenek?

Többségi hangok (Lupu felé): Gyilkos! Gyilkos!

Goiceanu (lupista): A Sica Popescu vére nem Lupura fog hullani, hanem azokra, akik a Skoda-gyár költségvetéséből zsebeltek! Önök között, úgy látjuk, sokan vannak ilyenek!

Vajda: Lehetséges az, hogy Lupu úr megtámadja a katonai igazságszolgáltatást is?

Lupu: Az egész ország meg van győződve, hogy nekem van igazam!

Vajda: Lehetséges-e mindez akkor, amikor Lupu úr kitér a válaszadás elől, ha az ő személye ellen hoz fel valaki vádakat?

Lupu (felpattan): Precizírozza!

Többségi közbekiáltások: Kártyabarlangok kitarottja vagy!

A lupisták erre hevesen tiltakoznak, mire az elnök kijelenti, hogy kénytelen lesz a lármázókat renderelésíteni.

Lupu: Utasítsa rendre a miniszterelnök urat! Mert hülye vádakkal hozakodik elő! Miniszterelnök ott maga, vagy micsoda?

Felzúduló többségi hangok kiáltják erre: *A fejelelmi bizottság elé Lupuval!*

Virgil Grossu (elnök): Lupu úr, vonja vissza a szavát!

Lupu: Visszavonom, de csak akkor, ha a miniszterelnök úr is megteszi ezt!

(Tudósításunk folytatása az 5-ik oldalon).

Magyar munkások ezrei a kenyértelenségben

Irtózatos tévedés volt a vasútak vezérigazgatóságának az az intézkedése, hogy egy központi gombnyomással minden vidéken elbocsátotta azokat a vasúti munkásokat, akik magyarok. A cím az az elküldésre, hogy nem tudnak jól románul. Hogy dolgozni jól tudnak; hogy már 20—30 esztendő óta szakképzett munkájukkal pótolják a gyöngye anyagot, amit megmunkálásra kézbe kapnak; hogy eddigi szakadatlan munkájuk során nyugdíjra is jogot szereztek: az mind nem számít. Nyugdíj nélkül, végkielégítés nélkül, további létfenntartásuk iránti törődés nélkül, családostól utcára dobják az állam egyik legfontosabb vállalatának a hűséges szolgáit. Éppen úgy, mintha a vasút kártevői lettek volna s nem annak a szó szoros értelmében való fenntartói.

Eddigi hireink szerint Kolozsváron 112 ember, Csíkszeredán 60, Nagyváradon 58, Szatmáron 250 kapta meg az elbocsátó levelét s már ez a szám azt jelenti, hogy a munkások családtagjaival együtt kétezerrel is több magyar ember válik május elsején kenyértelenné. Lehet, hogy másutt is hasonló kidobások lesznek, hiszen a központi intézkedés már első megnyilatkozásában egyszerre több vidék felé öklözött. Tehát máshonnan is lehet várni, hogy még ezekkel szaporodjék a magyar kenyértelenség száma. És május elsejére fog ez ránk következni: a munka ünnepnapjára. A magyar munkások egész tömege akkor lesz munkanélküli.

Irtózatos tévedés, amely idjuttat annyi és annyi szegény, becsületes küzdőt. Irtózatos azért, mert embertelenség és kegyetlenség van az intézkedésben. Irtózatos azért, mert az államot állítja oda példamutatónak a munkanélküliség szaporításában; azt az államot, amelynek éppen ellenkezőleg a munkanélküliség enyhítésén, elosztásán és elkerülésén kellene folyton szorgoskodnia. Az irtózatos tett az államot is kifordítja gyönyörű embervédő hivatásából, szörnyeteggé és emberpusztítóvá teszi ezt a nemes, nagy-eszményű emberi intézményt. Irtózatos, amikor ugyanez az állam a munka jogára támad reá s vele együtt az életfenntartás jogát veszi el a saját polgáraitól.

És teszi ezt csak azért, hogy akiket így kisodor munkájuk és életfenntartásuk jogából, azok — magyarok.

Az irtózatosság mellett a tévedés éppen az, hogy így, nyelvi különbség címen válogatták ki az elbocsátandókat. Hogy az államnyelv nem tudása címét választották az elbocsátásra, ez csak ürügy, hiszen nem az államnyelv tudásától függ a kalapács és a véső kezelése, az ázó belemélyítése az útfenntartási kavicsba, a csákány bevágása a vasútvonal töltésébe és útmenti szikláiba. Igen érdekes, hogy a romániai vasútak meg-

TESEK

lel, vastagabb
edetés ára 30 lei.
kedvezmény

Lakás

ás komfortos utcai
május 1-re kiadó
tenia (Csengeri-u.) 9.
ott filodendron és
eladó.

utcai szoba mellék-
gekkel Május 1-re
Damjanics utca 20.

május 1-től három
tes szobából, fürdő-
ól, pincéből és mel-
viségekből álló lakás
aragiale (Nyárta-u.)
Megtekinthető bár-
napon d. u. 3 és 5
zött.

5 szobás aljában két-
l, alkoves lakás für-
ával május 1-re,
vits-u. 38.

rn kétszobás és há-
obás lakás májusra
Strada Mihail Sor-
zéles-u.) 11. sz.

jómeneteli bodega
Cim: a kiadóban.

eladó! Ugyanott
épületben 1 szoba,
a, kiadó. Petru Ra-
2. (Péter-u.)

6 lakás. 3 szoba,
oba, konyhas lakás,
ak is alkalmas, má-
re kiadó. Sal Fe-
u. (Str. Berthold) 11.

amér
művei:

... 250 lei
... 250 lei
... 250 lei
... 250 lei
ban 250 lei
esetén portó nincs

nyvosztálya
Regele Carol 5.

adások!

Könyvek!

ete, 520 oldal.
— — 90 lei
n. Gyönyörű
— — 90 lei
a benoések
— — 60 lei
ga felé 60 lei

nyvosztálya
Regele Carol 5

Béla, Str. Matei
24. — Kolozsvár:
u 21. — Szatmár:
Molnár Sándor,
latos ügyben tes-

Carol II. No. 5.

építések vezető munkások, mérnökök és napszámosok is bizony legfőként olyan emberekből teltek ki, akik se az Erdélyben egykor uralkodó magyar államnak, se a régi királyságbeli román államnak a nyelvét nem tudták. Olasz és német műszaki emberek voltak az első építők s az ő más nyelvtudásuk egyáltalán nem tette rosszra a vasútépítést.

Ellenben a tapasztalatlan és rosszul gyakorolt munkások — akármennyire is tudják az állam nyelvét — igen könnyen tönkretelhetik a vasutat.

Ha bizonyos nyelvtudás volna szükséges a vasúthoz, akkor nem lehetne a vasútnak nemzetközi kiterjedése. Hiszen a világ különböző tájain mind másféleképpen beszélnek a vasútnak nemcsak a munkásai, de a tisztviselői is. A szakmunka tudásának a közössége és alaposága azonban az, amivel egymás kezére dolgoznak és országhatárokon keresztül is a nemzetközi forgalmat állandóan lebonyolítják. Ez a jelenség nem egyéb, mint világrészeken átszáguldó bizonyíték amellel, hogy a vasúthoz nem államnyelvek tudása, hanem szakmabeli képzettség és gyakorlottság szükséges.

A magyar munkások kidobásával a vasúti vezérigazgatóság a munka és az élet jogát sértette. A Románia által 1919. december 9-ikén kötött kisebbségi szerződés 2. szakasza az élet és szabadság jogát az állam minden lakosa számára biztosítja, a 8. szakasz pedig az egyenlő polgári jogokat, tehát ezek közt a munka jogát is. Ezek a szakaszok alaptörvényi erejűek, velük szemben minden más törvény vagy rendelet érvénytelen. A vasút a magyar munkások kidobásával ezekbe az alaptörvényi, tehát alkotmányi erejű rendelkezésekbe taposott bele. Ha van, amiért Genfig mehetünk s amiben a nemzetközi munkahivatal világsegítségét is kérhetjük és remélhetjük, úgy ezeknek a magyar munkásoknak a sérelme igazán ilyen fontosságú. Egyéni és nemzeti sérelem egyszerre s egyúttal a világ emberiségének a mélyreható megbántása is.

Hiszen nemcsak arról van szó, hogy egy egyéntől elveszik a kenyerét azért, mert nem tud valamely nyelvet. Hanem arról van szó, hogy egy kisebbségi nemzethez tartozó egyéntől, éppen e nemzeti állapota miatt veszik el a kenyeret. És

még arról van szó, hogy a dolgozni tudóktól, a munkára szorulóktól veszik el az évek óta kiérdemelt, megszkott és begyakorolt munkahelyét s nyelvkérdés címén mesterkélt szaporítják a munkanélküliséget és nyomort.

Ezekről mind szó van és hogy ennyi mindent tesz fájdalmasan vérzővé, azért irtózatossá tévedés a vasúti vezérigazgatóság intézkedése.

Nemcsak a kisebbségi magyarság politikai szervezetének kell megmozdulnia, hogy ez irtózatossá tévedés végzetét elhárítsa. Meg kell mozdulnia az egész magyar társadalomnak, hogy a kenyértelenségbe taszító magyar munkásokon segítsen! Egyetemes dühörgéssel kell feljajdulniunk az ő munkajogukért. Hiszen végtére is nemcsak a szegény kidobottak ügye ez az elmunkáztatás, hanem az egész magyarságé. Nemcsak a most elbocsátottakba hasít bele az ő el-

bocsátásuk, hanem mindnyájunk elé odameder az ő esetükből folyólag az a rettenetes kérdés, hogy szabad-e nekünk itt munkával kenyeret keresnünk. Mindnyájunk számára kétségessé tették a munka jogát, mindnyájunk számára, akik itt magyarok vagyunk.

Ez ellen mindnyájunknak föl kell lépni a meggyőző, a veszedelmet elhárító védekezéssel. És föl kell készülnünk arra, hogy a még szerencsétlen magyar munkástevéreink jogát együttes összetartással visszaszerezhetjük, addig is kenyérgondjuk enyhítésére gyűjtsük össze és vigyük el neki a segítségünket. Ha nélkülözésben vagyunk is mindnyájan, de még mindig kitelhetik mindnyájunktól valami, amivel a legjobban megpróbáltatottak, a kezük munkájából is kifosztottakat támogatni tudjuk. Ez magyar kötelesség is, de legfőképpen keresztény kötelesség.

Ausztria új rendszert vezetett be a külföldi valutában teljesítendő fizetések rendezésére

Bécsből jelentik: Az osztrák kormány szükségrendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a tőzsdetanács a magánklearing alakulása szerint naponként a devizáknak és az aranynak a schillinghez viszonyított középkurzusát megállapítani köteles s azok a külföldi valutákban, vagy aranyban fizetendő kötelezettségek, amelyek 1931 október 1 után keletkeztek, a lejárat napjára megállapított középkurzuson egyenlítendő ki.

Mint a *Reichspost* értesül, a kormány legközelebb hivatalos kommunikét ad ki, amely az úgynevezett aranyklauzúráról szóló szükségrendelet végrehajtását precizírozza s egyben megállapítja azt is, hogy azok az ily természetű kötelezettségek, amelyek a rendelet hatályba lépte után keletkeztek, — kivételes elbánásban nem részesülnek, hanem a hitelezők és az adósok a valutáris árhullámzások folytán előálló aranydiszparitás összes kockázatait viselik.

A kommuniké arra is figyelmezteti a hitelgénylőket, hogy aranyban történő fizetési kötelezettségeik elvállalása alkalmával az okiratban az arany-schilling összegét a tőzsdetanács naponként közzétett középkurzusára szerint

tüntessék fel. Az adós a jövőben a lejárat napján, aszerint, ahogy a schilling árszíja emelkedik, vagy esik, — többet, illetve kevesebbet fog fizetni a hitelvéltben feltüntetett napi középkurzusnál.

Ugyanitt említjük meg, hogy Németországban is komoly küzdelem folyik a nemzeti valuta értékállóságának biztosításáért. Dr. Schacht, a Birodalmi Bank elnöke, a jegybank közgyűlésén a következő kijelentést tette:

— Aranystandardról, aranyparitásról és aranyfedezetről ma sokan beszélnek és írnak. Anélkül, hogy a felvetődő ideák bírálata mélyednék — kötelességem hangsúlyozni, hogy a Birodalmi Bank legfőbb kötelessége gyanánt a márkaérték állandóságának biztosítását tekintti. Németország nem vállalkozhatik pénzügyi kalandokra s azért minden olyan tőrekvést vissza kell utasítani, amely az infláció gazdasági veszélyét zúdítaná a birodalomra. Legyen meggyőződve mindenki, hogy a jegybank komolyabban és több bizalommal áll szóba azokkal a hitelgénylőkkel, akiknek néhány ezer márka kölcsönre van szükségük, mint azokkal, akik százmilliókról, vagy akár egy milliárdról szeretnek állandóan beszélni.

Kell-e bekecs Gergé?...

Írta: Domokos János

Ez az eset nem ma történt. Egy kicsit régecske volt biz a... Akkor még 18—20 esztendő korig gyermek volt az ember. Naplemente után, különösen téli időben, behuzódtunk a kemence mellé s hallgattuk a tűzvilágot körülülő öregek bölcseségeit, amikhez nekünk csak illő tisztelettel engedtetett meg a hozzászólás.

En is vágytam abban az időben egy báránybőrrel szegett bekecs után. Nagy divat volt az akkor, különösen a házasulandó legények között... En csak alig fordulék a tizenhatba, de a bekecs után erősebben vágytam akárhány öreg legénynél. Egyetlen nagy akadálya volt az én bekecsemnek a bátyám, Gergé... Vagy másfél esztendővel nagyobbacska vala s őt találta volna előbb a bekecs is.

Addig bűnyögtem s édesanyám is addig puhitá édesapámat, amíg egyszer azt mondá:

— Most már tavasz jön, nyáron nem kell bekecs, őszre pedig meglátjuk, melyik legény keresi meg a bekecsre valót.

Keresni is kezdők a pénzszerzési alkalmat. Gergé addig fintergett Mihály Están bácsikám körül, amíg meg nem fogadá a juhok mellé. Sok júha volt az öregnek s híres turója, sajtja. Édesanyámmal volt rokon s azért édesanyámat nyaggatám, hogy szerezzen be engem is juhászturnak.

Igen ám, csak nekünk is kelle egy pásztor

az aprómarhát az erdőn őrizni s az pedig én levék. Erőst szerettem az erdei pásztorokodást, csak az bántott, hogy míg Mihály Están Gergének gunyát vesz s még két véka rozsof is ad, addig én csupa ingyen pásztorokodom, s úgy lehet, még sem lesz bekecsem a télire.

Gergé vigyorgott is s meg-megdöfött: Kinek lesz bekecse Káruj?...

Telt, múlt az idő, a tinók vastagodtak a jó havasi fütől, az apró borjuk is elhullatták a téli szőrt s mi is meghiztunk a jó levegőtől s a friss forrásvíztől. Egyik héten felkerültünk a bérc-élre, másik héten leeregettünk a határszélére. Ilyenkor be-benézünk a közeli eszténákba egy kis zsendicéra, édes ordára...

Egyszer a rekettés szélén Gergével találkoztam. Félrehíva s azt mondá:

— No, nekem megigérék a báránybőr bekecsét is.

— Ki te? — kértem álmélkodva.

— Hát csak ne szólj senkinek az ég-világán, — súgja, a múlt héten valamelyik seregéből elmaradt egy csapat juh, odavetődtek a mi seregünkhöz, még eddig nem kereste senki s ha az őszig nem keresik, Están bá' megadja a bekecsét.

— No nekem aztán van szerencséd, Gergé...

Egy másik alkalommal bevetődök a Vizi Laji eszténájára. Nem igen jártunk oda, mert az öreg fukar ember volt — nyugodjék békével a halóporában — még a szót is csak úgy az orrán szorította ki magából.

Panaszkodott szörnyen mindig. A félfa kárát mind ő szenvedte el. Most is azon kezdé, Veszekedett, hogy lejáratjuk az ugarjait, majd

siránkozva hozta elő, hogy csapat júha úgy elűnt, mintha a föld nyelte volna el, sem szőr, sem bőr, azt sem tudja, a farkas hordta-e el, csak nincsen sehol...

No várj Gergé! Nem lesz neked sem bekecsed. — Igy ágaskodott az igazságérzet bennem, de gondolám, hátha lenne nekem?...

— Laji bá! venne-e nekem egy báránybőr bekecsét, ha megmondanám, hol vannak a juhjai?

— Vennék én édes gyermekem, hogyne vennék.

— De olyant, — mondom, — amelyik kívülről is bőrrel van szegve?

— Amilyet a szived szeret, olyant veszek, csak mondd meg, ha tudod.

— No akkor keresse kied a Mihály Están seregibe s azzal előadom, amit Gergétől tudék. De megmondtam azt is, hogy nehogy valakinek a világon elmondja, hogy tőlem tudja, mert akkor sohasem jövök az eszténájába.

Megigért az öreg mindent s még, amit addig soha nem csinált, egy keserű-lapiban egy jó darab ordát a tarisnyámba is bele eröltetett. De lelkemre kötötte, hogy holnap ilyen időtájban még jöjjenek be, mert akkor sajtot is akar adni.

Fütvörészve hagytam ott az öreget. Tudja a súj, mind az jött ki a füttýomból: „Kelle-e bekecs Gergé?... Kelle-e bekecs Gergé?...”

Másnap újra be az öreghez. Ott volt nála a két sógora, ették a jó meleg zsendicét s az öreg egy hoppra nekem is a kezembe nyom egy csorba fakanalat. Közibük ültem én is.

Még kettőt sem falhatók, elkezd az öreg

Egyetlen magyar tagja sincs a tordai városi tanácsnak

Torda. Saját tud. Amint ismeretes, Tordának visszaállított rendes választott tanácsa mindössze néhány napig működhetett, mert a belügyminisztérium feloszlatta és helyébe túlnyomólag az uralmon levő kormánypárt tagjaiból ideiglenes bizottságot nevezett ki. Am ez is csak néhány hélig vezethette a város ügyeit, mert közben április 23-ra kitűzték a tanácsválasztást s erre való tekintettel újból feloszlató ukáz jött a belügyminisztériumból s ez a rendelet egy más időközi tanácsot nevezett ki. Úgynevezett „választási” jellegű, amelynek Tordán eddig elő nem fordult sajátossága a „kisebbség-mentesség”, vagyis az, hogy míg az előző interimároknak legalább hétből egyetlen magyar tagja is volt, ennek az újnak, (amely április 3-ika óta működik), már egy magyar tagja sincs. Ellenben a megalakult román választási blokk képét viseli azáltal, hogy az összes román pártok képviselve vannak benne. Megérte tehát 1933-ban a 72 százalékos magyar lakosság-többségű Torda város azt, hogy egy magyar taggal sincs képviselő a város előljáróságában.

Egyébként ez az ideiglenes tanács is csak a választásig, illetve a megválasztandó új, rendes tanács hivatalbalépéséig lesz működésben. A város közönsége egyre élénkülő hangulattal készül az április 23-ikán megtartandó községi választásokra, amelyekben a Magyar Párt — miután a román blokk még az alpolgármesteri állást sem volt hajlandó a magyarságnak átengedni — az intézőbizottság egyhangú lelkes határozata alapján *önálló magyar listával veszen részt* s erős egységbe tömörülve, lelkes bizalommal veszi fel a választási küzdelmet. A 32 tagú jelölést tartalmazó magyar lista vezetője dr. Páll Gábor tordai ügyvéd s a listán arányos létszám-beosztással képviselve vannak a tanács-tagjelöltek közt Torda magyar iparos-, kereskedő- és gazdatiszadalmának tagjai és intellektuáljai. A román blokk és Magyar Párt listáján kívül külön-külön listával vesznek részt a választáson a tordai szociálisták és kommunisták is.

Egyetemi magántanári képesítés.
Csíkszereda. Saját tud. A budapesti Pázmány Péter egyetem tanácsa Csíkszászadi Éllhess Béla dr. vármegyei árvászeiki elnököt, a rendőri és járódíj büntetőjogból egyhangulag magántanárrá képesítette.

Hajtóvadászat a magyar vasútasokra és műhelymunkásokra

Kétszáznegyvenhat családos szatmári magyar vasútasnak mondott fel a CFR május elsejére

Szatmár. Saját tud. A CFR vezérigazgatósága valóságos hajtóvadászatot rendezett a magyar vasútasok ellen. A kolozsvári, nagyváradi műhely több száz munkását bocsátotta el.

A magyar családokat tönkretévő elbocsátó rendelet leérkezett a szatmári vasúti felügyelőségre, ahol azonban munkatársunknak azt a választ adták, hogy a vezérigazgatóság a legszigorúbban megtiltotta a rendelet nyilvánossághozatalát. Ennek dacára gyorsan elterjedt Szatmáron az elbocsátások híre,

hogy mindazokat a kisebbségi vasútasokat menesztik május elsején, akik a múlt évi nyelvvizsgán nem feleltek meg. Bár hivatalosan titkolják a rendelet adatait, annyit mégis sikerült megtudni, hogy a szatmári vasúti inspekcia területén 8 vasúti tisztviselőt és 160 vasúti munkást bocsátanak el május elsején a CFR szolgálatából.

A jogtalanul elbocsátásra ítélt magyar vasútasok el vannak határozva arra, hogy perrel támadják meg az államot.

kegyetlenül dicsérni: — Higyjétek el sógor, nincs az egész székben ilyen ügyes gyermek, de milyen rendes a beszédje... Beszéljse halad-e, — int reám — mondsza el, hogy volt az a jühok dolga, amit Gergétől hallottál... Hogy ígért Mihály Están bekecset Gergének, ha a jühokat nem keresi senki?... Mondjad no, 'sz a tegnap olyan rendesen beszéled, hogy még az éjjel is furt kacagtam rajta. Hehehe. Mondjad no, hogy hallják ezek az emberek is, hogy kacagjanak ők is...

Hej, gondoltam, az öregnek nem jóba főhet a feje: megmondám lám, hogy senkinek se szóljon s ni, most ennyi ember előtt beszéli. Nem szóltam, csak nagyot fújtam a zsendicére, pedig nem is volt erőst meleg.

De Laji bá nem hagyott. Kacagott, hunyogott s a sógorok is vártak; de én nem szólék, hanem ettem kegyetlenül.

Az öreg újra rám: Beszélj már no, látod-e a tegnap is ordát adtam s ma is adok még sajtot is s ezután is mindennap adok s megveszem a báránybőr bekecset is. csak mondd el ezeknek az embereknek, amit Gergé mondott neked!...

Hallgattam s nagyokat nyeltem... — No, úgy-e, azt mondotta Gergé, hogy a jühaim a Mihály Están sergében vannak s ha az őszig nem keresi senki, bekecset csináltat Gergének. Ezt mondta úgy-e?

Azzal, hogy jobban kényszerítsen a beszédre, elvéve előlem a tálat.

Mondta, mondta, — szaladt ki szájamon a szó, de azzal mentem én is amerre a sze-

memmel láttam, nem kellett sem sajt, sem orda, jól laktam a zsendicével.

A következő héten újra a bérc-élt jártuk. Mikor ismét lekerültünk a határ szélére, egy estefelé jó édesapám.

No, gondolom, nekem jókor hozzák a változót. Még csak csütörtök volt s hozzánk pedig csak vasárnap reggel szokott feljönni valaki a faluból változóval, meg élelemmel.

Édesapám leült a tűz mellé. Lekanyarította a bőrtarisnyát a nyakából s kivett belőle egy darab pogácsát s ideadta, hogy egyem meg.

Ettem-ettem, de egy kicsit fűrésállottam, hogy nem szól s felszeggem lestem, hogy nincs-e valami baj. Egy-kettőre le is nyelém a pogácsát s vártam, hogy most mi lesz?

— Gergét mostanában láttad-e? — kérdé.

— Csak most kerülénk le a bércről, — feleltem, de sejtettem már, merről fúj a szél.

— Igazi dolgot csinálál te is, — folytatá — most már lássad, hogy készülődöl ki belőle. Vizi Laji beperelte az Están sógort s téged adott fel tanunak s a két sógorát, akik hallották, amikor mondottad a jühok dolgát.

— Nekem Gergé mondotta, — szeppen-tem meg.

— Igen, csak ezt Gergé letagadja, mert rajtad kívül nem hallotta senki. Estának pedig, amint neszt vették a dolognak, kizavarták az idegen jühokat a seregből s most nincsen bizonyíték. De bezzeg tégedet beperelték becsületsértésért: még az lesz a dolog vége, hogy a kettő közül téged zárnak be. Így van az, ha az embernek hamarabb jár a szája,

mint az esze; legalább megtanulsz hallgatni. — Most én itt maradok s te menj haza — fordítá el a szót. Holnapra a törvénybe kell menned, már elég nagy vagy, legyen eszed legalább ott.

A bíró előtt megszeppenve álltunk. Én voltam a legfontosabb személyiség. Mindenki engem kérdezett. Még azt is megkérdezték, ki fia vagyok?

Azt olvassa egyszer az egyik úr reám, hogy Vizi Lajinak a két sógora jelen volt s hallotta, amikor én azt állítottam, hogy a jühok a Mihály Están sergében vannak. Igaz-e? — kérdi.

— Kérdezze meg az úr tőlük, ha olyan jó fülük van, azt hallották-e, amikor Laji bá' ordát s sajtolt ígért s azt mondotta, hogy bekecset is veszen nekem, csak mondjam azt, amit az imént állítanak.

A két sógor egymásra nézett s azután Laji bá'ra.

A bírónak sem kelle egyéb. Rájuk ripakodék, hogy nem szégyelnek egy ilyen fiatal legényecskét megvesztegetéssel hamistanúnak erőltetni. S ehol ni, látom, hogy a jühok is megkerültek időközben. Hordják el magukat, amíg jól van dolguk. — Ezzel az ügy be lett fejezve: még a becsületsértés is.

Én voltam a legelső, aki kijövék az ajtón. Hazafelé Están bátyám is hívta, hogy elvitet a szekerevel, Laji bá' is integette, de én a magam útján mentem gyalog. De azért Gergének odasugám: „Kell-e bekecs Gergé?...”

Őszre azért még is megkaptuk a bekecset. el is szakadt azóta szerencsével...

TÁRSADALMI ÉLET

A TEMESVÁR-ERZSÉBETVÁROSI HITKÖZSÉG most tartotta évi közgyűlését. P. Kerl Norbert, szalvatoriánus-provinciális, plébános megnyitó szavai után Matolay Zoltán dr. világi elnök magas szárnyalású beszédében foglalkozott az egész világon észlelhető katolizálási folyamattal, amelynek főként a legutóbbi angol felhívás adott újabb lendületet. Koszó János dr. magyar és Bambach Alfréd német nyelven terjesztette elő az évi jelentést, Bagyánszky János pedig a pénztári jelentést és a költségvetés-tervezetet. Az elmúlt esztendőben 2616 tag összesen 456.155 lei hitközségi adót fizetett. A józsefvárosi zárdaiskolának, a katolikus német tanítóképzőnek és a magyar tannyelvű katolikus főgimnáziumnak egyenként 25.000 leies segélyt adtak. A hitközség létesítendő német óvodájának is 25.000 leit adtak, a magyar óvoda céljaira ugyanilyen összeget szavaztak meg az új költségvetésben. Az eddigi negyven tanács tag helyett, mivel az Erzsébetvárosban mintegy tizenkétezer katolikus lakik, negyvennyolc új tagot választottak, egyhanguan. Megválasztva lettek: Andrez Ferenc dr., Bagyánszky János, Bambach Alfréd, Baschant József, Bósz István, Brandrup Ferenc, Caltian Sándor, Eckert József, Etienne József, Földváry Fülöp, Gáltói Miklós, Gámenczy István, Götz Károly, Grosz János, Gyulay János dr., Hagel János, Helfrich Lajos, Herzog Péter, Keller Miklós dr., Kintsch Kristóf, Koszó János dr., Kozovits Sándor, Kubán Endre, Lindner Nándor, Lőrincz István, Makai Elemér, Matolay Zoltán dr., Michels József, Mohaupt Kristóf, Müller Henrik dr., Oberst Béla, Piteh József, Rajka Géza dr., Reb János dr., Reiser Antal, Schiebek Ágoston, Schmitz Ferenc dr., Schweiger Béla dr., Schultz Jakab, Schütt Miklós, Szappanos Gyula, Szeiler Róbert, Takács Kálmán, Tóth János, Tunner Artur, Walzer Miklós, Wätz Károly, Wollschütz József. A választás befejeztével P. Norbert plébános az idei Szentévvél foglalkozott lelkes szavakban és utalt arra, hogy nem elegendők a külsőségek, szívvel-lélekkel kell katolikusnak lenni. A közgyűlés mindvégig méltó, emelkedett hangulatban folyt le.

KÉT FIATAL SZERZŐ. Vidám, jókedvű fiatal-ság töltötte meg kedden este a kolozsvári katolikus főgimnázium Jósika-termet. Két fiatal zeneszerző mutatkozott be szerzői-est keretében: *Manják* Ernő és *Szöke* Lajos. Egyikük orvos, a másik jogszigorló. S egyformán kitűnő muzikusok. Mindkét fiatal szerző a modern tánc-zene területén érzi magát otthonosan. *Manják* Ernő hosszabb lélegzetű darabokkal is szerepelt a műsoron, nagyszerű cserkész operettjének számait halottuk és néhány melódia-gazdag új szerzeményét. *Szöke* Lajos bemutatkozása fölfedezészámba ment: invenciózus, ötletes muzikus, pompás ritmikájú táncai népszerűségre születtek. Ugyanő adta elő zongorán, szép technikai készséggel Beethoven Pathétique-szonátájából készített szellemes jazz-paródiáját. A műsorzámokat egyrészt a komoly énekkultúrával rendelkező *Urmóssy* Magda meg a kellemes hangú és megnyerő előadókészségű *Bokor* Klári énekeltek, másrészt kitűnő föllépéssel s jó hanggal *Ditrő* P. Béla, a Magyar Színház tagja és kiképzést érdemlő, szép hanganyaggal *Rabetz* Antal adták elő. Beugrott jazz-énekesnek még a szövegíró *Nagy* Zoltán is. Finom humorral *Horos* Béla mondott az est! ez bevezetőt

FEHÉR KÖNYVTÁR.

(REGÉNYEK.)

DE LA BRÉTE: <i>Kisrétő árny.</i> Füzve 90, kötve — — — 120 lei
BOURGET: <i>Szenkőzt a halállal.</i> Füzve 60, kötve — — — 90 lei
COLOMA: <i>Lappálak.</i> Füzve — — — 90 lei
GARROLD: <i>Diákvilág.</i> Füzve 45, kötve 90 lei
L'ERMITE: <i>A ón leány.</i> Füzve 75, kötve — — — 110 lei
GADELUPE: <i>(Mexikói regény.)</i> Füzve 120, kötve — — — 150 lei
SZERAFINI: <i>Lola naplója.</i> Füzve 30, kötve — — — 60 lei

•Erdélyi Lapok• könyvosztálya.

A BRASSÓI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGNEL az öt éves ciklust, amint a számadás mutatja, hiánnyal zárták. Fizetési kötelezettségeiknek mindenben eleget tenni nem tudtak. Ez a körülmény legjobban a vezetőségnek fáj. De meg kell állapítani, hogy mostanság előre számítani, pláne évekre, lehetetlen. Az Egyházközség óriási kulturális terheket vállalt. Hogy az elért erkölcsi és vallásos eredmény mellett anyagi nehézségekkel is kell küzdenie, azt a nagy gazdasági válságnak kell a számlájára írni. Sőt Brassóban még a két nagy bank fizetési képtelensége külön is leszegényítette a híveket. A halál is a legtehetősebb hívek sorában vágott hatalmas rendet, amely egymaga az adót 30 százalékkal csökkentette. Az anyagi nehézségeknek ez a magyarázata. Mindazonáltal a hiány nem oly nagy, hogy anyagi romlást okozna. De a helyes gazdálkodásnak eredményei is vannak. Az elmúlt öt éves ciklus alatt tartalékoltak is. Kamatozó adós bevételek értéke 6524 leiről 140595 leire emelkedett. Takarékbetét állományukat 25278 leiről 1259141 leire emelték; értékpapírjaik 81806 leiről 466242 leire emelkedtek; ingatlanaikkban is emelkedés mutatkozik. Az új orgona 1204458 leibe került, a postautó temetőben új temetői lázat építettek 550000 lei értékben. A templom homlokzatát és toronyfedelzetét kijavították 580517 lei költséggel. Új internátust létesítettek 225388 lei befektetéssel, a nyoma helyiséget átalakították 57445 lei befektetéssel. Hozzájutottak adományképpen egy új emelethez, ahol kópláni lakások vannak (452000 lei értékben), a gimnázium fenntartására eddig 1215122 leit fordítottak. A templomba a villanyvilágítást bevezették és a templom értékes egyházi ruhákkal gyarapodott. A szegényházon alapos ja-

vitást, a temetőben új utakat csináltak és iskoláik felszerelését is gazdagították. Ilyen dícsőséges múlt után csak szép jövőt várhatnak, ha ezután is komoly összetartással és kötelességteljesítéssel dolgoznak az egyházközség érdekében.

SEPSISZENTGYÖRGYÖN SZÉKELY NAP jellege volt a Rikánbeli Református Nőszövetségek által Sepsiszentgyörgyön, a Mikó-kollégium tornacsarnokában rendezett „Konferenciának”; már a vele kapcsolatos székelly háziipari kiállítás miatt is. Alig pár éve, hogy a Szociális Testvérek fáradhatatlan munkássággal a falu leányainak megmentésére s a háziiparhoz való visszaédesgetésre üttörőknek állottak. A gyönyörű mozgalom nap-nap után újabb tömegeket nyer meg az egészséges eszmének. Most újra ebben a városban ismétlődik a szöites mozgalom újabb megnyilvánulása. A konferencia buzdítás akart lenni a Református Nőszövetségek vidéki tagozatai részére, hogy a székelly háziipar felkarolásával és megkedveltetésével a tagozatok is kivégek részüket a máshol már virágzó, de megyénkben még csak kevés, de annál vaszorgalmúbb mecenás által felkarolt szöites mozgalomból. A közönség főérdeklődését a népművészetnek az előadás meggyőző fejtegetései és a kiállítás megnyerő összhangja kötötte le. Külön tanulmányt érdemel a háromszéki 2—3 emberöltő előtti ruhák, valamint a közelmúlt ruházatának összehasonlítása a különböző székek ruházataival. Az erődí és érpataki szöitesekről most is mint mindig a legnagyobb elragadtatással lehet szólni. A Mikó-kollégium tornacsarnoka szűknek bizonyult a nagyszámú helybéli és vidéki érdeklődő befogadására. Kár, hogy a konferencia vallásos jellege miatt a megye több szaktekintélye nem kapott meghívást s így a Református Nőszövetségek ünnepe nem lehetett az egész-szék székellységének ünnepe.

Csikvármegye feldarabolása készül

A csiki románság véleménye szerint Boila Romulus bosszút áll a csúfos bukásért. — Nyugtalanító hírek és tények tartják izgalomban Csikmegye lakosságát

Csikszereida. Saját tud. Jelentettük, hogy a kormány egyes intézkedései arra engednek következtetni, hogy Csik vármegyét, ezt a legnagyobb székelly vármegyét, fel akarják osztani a szomszédos vármegyék között. A gyergyótölgyesi és csikszentmártoni járásbíróságok megszüntetésével már megkezdődött ez a folyamat. Ehhez járult a csikszereidai pénzügyigazgatóság leépítése. Szó van arról, hogy a csikszépvízi járást megszüntetik. Községeiből a gyimesieket Bacau megyéhez, míg a többit a felsíki járáshoz, az alsíki járást 16 községgel Háromszék megyéhez, a gyergyói községeket Piatra-Neamț és Marostorda megyékhez csatolnák. Ilyenformán Csik megye úgy területileg, mint a lakosság számárnyát illetőleg annyira összeszűgörodná, hogy politikai súlyát elveszti. Mert hogy politikáról van szó, az kétségtelen. Hiába öltöztetik az intézkedéseket a takarékoság átlátszó köntösébe. Valakinek, vagy valakiknek érdeke, hogy Csik megye példát mutató fegyvelmezett magyarságának sorait megbontsa.

Ezekre a nyugtalanító hírekre, amelyek nem kevesebbet mondanak, mint azt, hogy Csik megyére sorsot vetettek és halálraírták, munkatársunk megkérdezte a város vezető román embereit.

— Csik megye feldarabolásának a terve minket is érzékenyen érint — mondotta egyik román notabilitás — de ezuttal az ellen másként, mint ahogy eddig tettük, memorandumokkal, képviselői közbenjárásokkal, harcolni nem tudunk. Ha a kormány a mai elképzelészt gazdasági viszonyok között ilyen esékely kérdésekkel való foglalkozásra ráér, — akkor tényleg politikai okai vannak a felosztásnak. Közdelmünknek azért sincs meg a megfelelő súlya, mert, őszintén mondom, magunkról állítunk ki szegénységi bizonyítványt, de így van, — nincs egy olyan befolyásos román vezetőemberünk Bukarestben, akinek elég tekintélye lenne ezt a törekvést megakadályozni.

Ebből aztán az is következik, hogy a felosztásra irányuló törekvéseknek pedig van megfelelő szószólója. Aligha tévedek, ha nem Boila Romulus, a Patria főszerkesztője az. *Boilat* annak idején a választások során olyan csúnyán elbukott, hogy a székellyek, Erzséky lehelte neki ez a seb, mert Gyergyóban az egyik beszédében olyan elbizakodott hangot ütött meg, amely amellől szölt, hogy biztos a maga megválasztásában. Itt így beszélt Boila: „Nem azért jöttem öönhöz, hogy szavazataikat kérjem. Attól ugyan beülhetnék a prefekturára és nyugodtan várhatnám megválasztásom eredményét közlő fősolgabírói telefonértesítést. De jöttem...” stb. és kifejtette, hogy a Gazdaszövetség jelenlévő tagjait mutatja be.

— Ez az, amit sohasem tud megbocsátani Boila Csiknak. Elég befolyásos, sőt kimagasló alakja a pártnak és azért kívánsága parancs. Tehát valószínű, azért kell vesznie Csikmegyének. Mert, bár megválasztották később képviselőnek, még is csak fáj neki a csiki bukás.

Eddig tartott a tekintélyes román informátor felvilágosítása. Tudott dolog, hogy Csiknak 35 százalékban fakitermeléssel, fuvarozással foglalkozó lakossága van és csak 65 százalékban gazdálkodással és állattenyésztéssel, míg a többi megyék, amelyekhez szét akarják darabolni, főfoglalkozásukban a gazdálkodást és állattenyésztést gyakorolják, mellevén hozzá a megfelelő termékenyebb földjük.

Tehát Boilának elégtétel kell és ezért a csiki székellység fejét kívánja.

Szombaton véglegesen végrehajtották a pénzügyigazgatóság kettéválasztását. *Ilescu* pénzügyigazgatót Lugosra helyezték, míg a csiki megmaradt pénzügyi élére dr György Gábor neveztek ki. Dr György Gábor csikszentimrei származású, kiválóan szakképzett pénzügyi főtisztviselő, benne rátermett, jóakarató pénzügyigazgatót kapott Csik megye.

Megjelenik Solomon, aki vörös posztó Lupu előtt

(Tudósításunk eleje az első oldalon).

Elnök: A miniszterelnök úr nem használt sértő kifejezéseket!

Lupu: Akkor én sem vonom vissza! Küldjenek a fegyelmi bizottság elé! De aztán ne legyenek gyávák és dobjanak ki a házból!

Vajda beszédének további része alatt belekeveredik a vitába Virgil Solomon is, akinek már megjelenése is annyira izgatja Luput, hogy durva leszólásokkal akarja csendre inteni.

Vajda: Különös, hogy Lupu úr mindig úgy jelenik meg a szónoki emelvényen, mint az erkölcsnemesítő, a Catók netovábbja! És ha

előáll Solomon úr, szintén tisztogatási szándékkal, akkor nem hallgatja meg.

Lupu: Ugy látom, a miniszterelnök úr Solomon úr mögé bujik? Hát ez sajnálatos... Visszaütasítom azon állításait, hogy én csak azért emelek szót, hogy megrálgalmazzam az országot és annak vezetőit. Amit elmondtam, azt bizonyítani is tudom. A legutolsó Skoda-szerződés tényleg csak ötmilliárdos szállításról szól. De amióta a nemzeti parasztpárt hatalomra került, ezt megelőzőleg még 16 megrendelést csináltak s a többiek együttvéve csakugyan tízmilliárdos értéket tesznek ki.

Luput panamáival s erkölcstelen életmóddal vádolják

Ezután Virgil Solomon lép a szónoki emelvényre, hogy személyes kérdésben emeljen szót. Midőn Lupu meglátja, ingerülten ugrik fel helyéről:

— *Kimegyek a teremből, — kiáltja, — majd a barátaim megmondják, hogy miket beszélt ez a hülye!*

Lupu tényleg távozik is, de a többség kérésére az elnök fegyelmi bizottság elé küldi ezért a kijelentésért. Majd Solomon Virgil bejelenti, hogy leleplezéseket akar eszközölni Lupu ellen. Ehhez kéri, bocsássanak az illetékes minisztereknek bizonyos aktákat rendelkezésére.

— Addig is állítom a következőket, — mondja, — Lupu dr, amikor Bratianu Vintila kormányában munkaügyi miniszter volt, házat épített magának Tekirghiolban. Be fogom önöknek mutatni egy bizonyos *Ferenczi* nevű úrnak a nyugtáit, amelyekből kiviláglik, hogy a pénzt, amiből a házat építették, hétről-hétre *Cleamant Popescu szenátor pénztárából vette át Lupu*, aki jelenleg a Lupu úr kártyabarlangjának főnöke s aki most is minden hónapban ellátja Luput pénzzel.

— Eredeti nyugtákkal fogom továbbá igazolni, hogy ez a *Ferenczi* Fane *Stefanescu* Csik vármegye prefektusától 200.000 leit vett át, ugyancsak Lupu házának építésére. Be fogom bizonyítani a rendelkezésekre bocsátandó okmányokból, hogy ez a *Fane Stefanescu*, aki volt *olyan navi, hogy egy ilyen pártra bízta sorsát, Szilágysomlyón kastélyt vásárolt 1.400.000 leiert*, Lupu doktor pedig ugyanezt a kastélyt két nappal Bratianu Vintila lemondása után, és négy nappal Maniu kormányrajulása előtt, megvette az állam részére 3 millió 600.000 leiert. A különbözetet Lupu dr részben házának építésére, részben választási kampány levezetésére fordította s így született meg ez a *banda*, amely politikai pártnak, Lupista-pártnak nevezi magát.

Ocsmány káromkodással törnek egymásra a képviselők.

Ebben a pillanatban a szónoki emelvényhez közellevő lupista-padsorokból kirohannak *Goiceanu* és *Gimbescu* lupista-képviselők. Mindketten atléta-termetűek. *Vad indulattal törtetnek Solomon felé.* Az utolsó pillanatban azonban odaugrik *Jon Lupescu* képviselő és félkezével az emelvény korlátjára. Fékezéssel pedig a georgisták legszélső padjába kapaszkodva, testével emel védőfalat a támadás ellen. Azonnal nemzeti-parasztpártiak sietnek segítségére, a két lupista képviselő is erősítést kap és

TRIKÁL IÓZSEF
AZ ÚJ EMBER
NOVA CREATURA

Ara fűzve 150 lei.

Kapható:
az Erdélyi Lapok könyvesztábjánál.

Mintegy 16 peronyi viharos szünet után, amely idő alatt a szolgazemélyzet igyekezett helyreállítani a szónoki emelvény kidöntött korlátját, *Pop-Cicio* újból megnyitni készül az ülést.

Ekkor *Isac* lupista képviselő jobboldalról, tehát a lupisták támadási irányához képest hátulról, észrevétlenül a terembe lép és áthatol a többségiek tömegén, majd

egy őrizetlen pillanatban ráveti magát Solomonra, megragadja nyakánál fogva és fojtogatni kezdi. Azonnal tízével rontanak rá, a többségiek lekaparják Solomonról, galléron ragadják, betömik a száját és kiemelik a teremből.

A baloldalon a lupisták képtelenek annyira előnyomulni, hogy társuk segítségére sietnének. Minden támogatás, amit nyújthatnak egy teás- vagy limonádés pohár, ami nagy ivben repül a tamultusba, széttörik egy többségi képviselő arcán, amelyből ömleni kezd a vér.

Irtózatos jelenet. A tribün közönsége is beavatkozik: füttyülni, pfujozni kezd, mire az őrség azonnal kiűrti a karzatokat.

Csak hosszú idő múlva állt helyre a rend, amikor *Pop-Cicio* foglalta el az elnöki széket, rendutasította *Virgil Solomont, Leont, Popov Adonist, Adan Ionescut* és *Coicanut*. S ezzel az incidenst lezárták jelentette ki.

Ezután folytatták a konverziós javaslat vitáját, majd a bejelentések során *Tatarescu* interpellációt jelentett be a Skoda-ügyben, amelyhez számos okirat rendelkezésére bocsátását kérte.

szörnyű dulakodás keletkezik. A szónoki emelvény korlátja összetörik a dulakodásban és a védők egyrésze lezuhan a gyorsírók közé.

Ezalatt Solomon halotthalványan áll helyén.

Az elnök felfüggeszti az ülést, de szünet alatt sem csillapodnak a szenvedélyek. *Kölcsonősen nyomdafestéket nem tűrő szidalmakat kiáltanak egymás felé a lupisták és a nemzeti-parasztpártiak. A lupisták újabb támadást kísérelnek meg Solomon megrendszabályozására, aki bizonyára nem is menekült volna, ha pártbarátjai erős védőfállal nem veszik körül. De élete így is veszélyben forog.*

Minden út Rómába vezet

A német miniszterek után az osztrák kancellár is odaérkezett. — Hitler április végén találkozik Mussolinivel

Bécsből jelentik: Dollfuss, osztrák szövetségi kancellár kedden reggel repülőgépen Rómába utazott, ahol résztvesz a vatikáni husvétii szertartásokon és meglátogatja Mussolinét is.

A szövetségi elnök római útja politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Rómából jelentik: Papan, német birodalmi alkancellár hétfőn délelőtt másfél óra hosszat tanácskozott Pacelli vatikáni államtitkárral, majd utána egyórás kihallgatáson volt Mussolininél.

Göring birodalmi belügyi biztos hétfőn délután fél 2 órakor érkezett meg Rómába saját repülőgépén, amelyet maga vezetett. Göring a repülőtéren fölött elvonuló viharos szél ellenére olyan bravúrosan végezte a leszállást, hogy a jelen-

levő Balbo olasz légügyi miniszter hangosan felkiáltott és lelkesen megtapsolta. Az ünnepélyes fogadás után Göring a hesseni herceg villájába ment, ahol vendégül látják római tartózkodása alatt.

Délután Göring Pacellivel tanácskozott.

Berlinből jelentik: Mint a *Völkischer Beobachter* jelenti, Papan új katolikus pártot akar létesíteni, nemzeti alapon. Egyházi körök véleménye szerint a pápa nem látná szívesen Papan új pártalakítását. Ismeretes, hogy Papan konkordátumot szeretne létrehozni a Szentszék és Németország között. Politikai körökben tudnivaló, hogy Papan római tanácskozásai során megbeszélte Hitler római útját is, ami — hír szerint — április végén lesz esedékes.

Japán és Kína megegyezésre lép egymással

Kidobják az európaiakat Ázsiából. — Nagy izgalom Angliában

Londonból jelentik: A Távolkeletről Londonon át érkező hírek szerint a japánok és kínaiak között megegyezés készül. Ha ez a hír valóban bizonyul, akkor a távolkeleti politikában a helyzet teljesen megváltozik.

A londoni jelentés szerint a megegyezés értelmében Kína elismeri a japánok segítségével megalakult új mandzsu államot, Japán ezzel szemben megszüntetné a hadakozást és hatályon kívül helyezné a jelenleg érvényben lévő és Kínára nézve hátrányos szerződéseket. Az új egyezmény azon az elven alapulna, hogy „Ázsia az ázsiaiaké”, ami azt jelentené, hogy Japán és Kína együttesen megkezdik a többi államok kereskedelmének a Távolkeletről való kizárását, az idegen kereskedelem befolyásának megszüntetését.

A megegyezésről szóló hír Angliában érthető izgalmat keltett, bár a hír való-

diságát cáfolják. A Távolkeletről viszont olyan hírek érkeznek, hogy az egyezményt már meg is kötötték.

Kína részéről a megegyezés elfogadását azzal indokolják, hogy a náború megszüntetése csak jobb lehet a mai állapotoknál. Kína ma ki van szolgáltatva a hatalmak egész sorának, de azoktól semmi segítséget nem kap a maga állami és népi életének a rendbehozására. Ellenben ugyanazok a külföldi hatalmak szembefordították őt az egyetlen fajttestvér néppel is, akitől pedig leginkább várhatja a maga állapotainak a nagyszabású megszervezését. Kína meglátta, hogy Európa és Amerika balekiképpént felváltotta eddig a maga japánellenes hadjáratait.

Kávészakban, vendéglőkben mindenütt kérje az „Erdélyi Lapok”-at.

És mégis...

Irtta: dr Schmidt Béla
(Marosvásárhely.)

Azt gondoltam, hogy a német gyógyszer-bojkott megindító és rendezői, a kérdés teljesen tárgyilagos megvilágítása után elhatározásukat nem tartják fenn. Nem hittem, hogy valóságos lesz és mind szélesebben alakul ki —, hogy a politika miatt hát csak szenvedjen a beteg.

Egyre-másra levelek jönnek hozzám, amelyek a bojkott tényét adják tudtomra. Ez készlet még egyszer és utoljára ebben a kérdésben szót emelni. Ez a kérdés a mindennapi ügyek fontosságát és jelentőségét jóval túlszárnyalja és éppen azért parancsolóan szabja meg azt a tényt átoltani a köztudatba, hogy a beteg semmi körülmények között sem lehet politikai megmozdulások szenvedő alanya. Mert mingyárt szenvedővé válik, mihelyest betegségének gyógyításához a nem megfelelő legjobbat kapja, nélkülözni kénytelen a megbízható, talán a legbiztosabbat — az azonosnak mondott, de nem egyenértékűvel.

Nem igen akad orvos, aki őszintén vitatni tudná a német nélkülözhetetlen gyógyszerek pótszereiként emlegetett készítmények mindenben azonos és egyenértékű hatását. Súlyos, életveszélyes, nehéz esetekben még maga a zsidó vallású beteg hozzátartozói is a bojkottot félre fogják tenni. Hisz minden orvos a gyakorlat során abban a helyzetben nem egyszer volt, hogy a hozzátartozó megköveteli a legreménytelenebb esetben is megtenni, megkísérelni mindent! És csak egy ilyen súlyos esetben történjen meg az, hogy a rendelt pótszer alkalmazásától függetlenül, a betegség tragikusan végződik, mi és ki tudja azt a képtelenség eloszlátni, a hozzátartozókat az önvád marcangolásától megóvni, hogy nem-e a pótszerben volt a hiba s mi tudja a hivatását nemesen felfogó orvostól levenni az önvád súlyát, hogy az a bizonyos bojkottált német gyógyszer mégis jobb lett volna!

Nehéz a harcot egy belénk idegzett valószínűséggel felvenni, nehéz a német gyógyszerek pótolhatóságát elhárítani! Mi, orvosok — hiszen a „medicus curat, natura sanat“ (az orvos kúrál, a természet gyógyít) — ismerős mondás — tudjuk, hogy az ember nem egy lélek nélküli tárgy. Az az orvos, aki a beteg lelki beállítottságát figyelembe nem veszi, az nem is ismeri el a szuggesztív óriási erejét és hatalmát, az nem is fogja megérteni, hogy miért ítélendő el a német gyógyszerek bojkottja — a tárgyi törvényeken kívül is.

A német gyógyszerek bojkottja — s ezt bátran kimondhatjuk — zsidó orvos társaink részéről egy nem alkalmas, sőt elhibázott politikai fegyver s a beteg emberekkel szemben súlyos hiba. És a zsidó orvosi kar köréből is — s ezt őszinte elismeréssel kell említeni — már is vannak hangok, amelyek elvetik és elítélik, elhamarkodott tettek minősítik, ezek az igazi orvos hangjai, akik előtt először jön a beteg s csak azután „Hitler“.

De van a kérdésnek egy más oldala is. Ez a gyógyszerészre tartozik. A gyógyszerész kötelesek a gyógyszerkönyvben előírt minőségű gyógyszert tartani, az igazi jó gyógyszerész készletét mindég a legjobb minőségű szerrel pótolja. A jó és jobb, hatásos, vagy

A nagy magyar apologetika:

BANGHA: Nagy kérdések útján. Füzve 30. kötet — — — — — 70 lei
BANGHA: Istenhit és Istentagadás. Füzve 80. kötet — — — — — 120 lei
BANGHA: Jézus istenségének bizonyítékai. Füzve 80. kötet — — — — — 120 lei
BANGHA: A katolikus egyház isteni eredete. Füzve 80. kötet — — — — — 120 lei

Erdélyi Lapok könyvosztálya

hatásosabb minőségre rá jön maga a közönség — s a gyógyszerész híre és megbízhatósága is ezzel lesz párhuzamos. A bojkott-mozgalom orvosi részről a gyógyszerészeket is magával viszi, akiknek a meglévő készlet stb. útján jelentős veszteséget és új költséget jelent, amit a nehéz gazdasági viszonyok között szintén elhanyagolni nem lehet. A recept írásos rendelete az orvosnak a gyógyszerészhez, amihez tartania kell magát — s így a lelkiismeretlenséget az orvos még a gyógyszerészre is rá akarja vinni. Abba az orvos nem szólhat — és nem is szólhat soha bele, — hogy milyen szerket rendel a gyógyszerész a mindennapi „kenyér“-használatra, de beteg is és orvos is megismeri és tudja, hogy ki lesz megbízható. Azt pedig, hogy az orvosi kar terrorizálja a

gyógyszerészeket a gyógyszer-bojkottban való állásfoglalásra: ezt is kellően el kell ítélni.

Nem szabad, nem lehet megengedni, hogy a német gyógyszerek bojkottja erőre kapjon. Szomorú jelenség ez a bojkott, de tanulságot is rejt magába. Megszívlelendő tanulságot. Az orvosi hivatást, az orvosi ténykedést politikummá lesüllyeszteni soha sem szabad. Szerecsük szenvedő felebarátainkat s bajában egész segítséget nyújtunk. A mai kor orvosának amugy is sokszor megtépzott presztízst pedig inhumánus akciókkal éppen ne rongosuk le.

Hiszem és vallom, hogy a bojkott nem állhat fenn, állítom elhibázott voltát s tudom, hogy önmagától kell megszűnnie. Ez a betegek érdeke s ez az orvosi kar presztízse.

Bűnvádi eljárást indított a magyar tanácsosok ellen a székelyudvarhelyi prefektus

A magyarok hasonló feljelentéssel feleltek. — Különös és megdöbbentő kérdések a rendőrségi kihallgatáson

Székelyudvarhely. Saját tud. Jelentettük anakkor, hogy az udvarhelymegyei megyetanács alakuló gyűléséről dr Gheorghe Bărbat prefect párthiveivel együtt kivonult, mert a magyarpárti tanácsosok nem akartak eltérni a paktumtól és nem teljesítették a prefectnek azta kívánságát, hogy a paktumban biztosított tisztségeken felül még egy helyettes tagsági helyet adjanak neki az állandó választmányban. A kivonulás után együtt maradt magyar tanácsosok így kénytelenek voltak a prefect távollétében tartani meg az alakulást és így tették le az esküt is a korelnök kezébe. Azt is jelentettük, hogy a kolozsvári revíziós bizottság az alakuló-gyűlés megismétlését rendelte el, arra az álláspontra helyezkedvén, hogy a prefectnek az eskü letételénél jelen kell lennie s ha ezt ismét megtagadná, fegyelmi eljárásra szolgáltatók.

A prefect most bűnvádi útra terelte az ügyet, azzal vádolván a magyar tanácsosokat, hogy törvénytelenül követtek el, amidőn nála nélkül megalakultak és letették az esküt. A rendőrség előtt most folyik a magyar tanácsosok kihallgatása s jellemző, hogy ennek során olyan kérdéseket is

intéznek a megpádolt tanácsosokhoz, hogy az esküt nem a köztársaságra tették-e le s hogy az eskü szövegében meg volt-e említve a király is.

A megyei Magyar Párttagozat végrehajtóbizottsága foglalkozott az ügygel s megállapította, hogy a bűnvádi eljárásnak semmi tárgyi alapja nincs s annak célja csak a magyar tanácsosok zaklatása és megfélemlítése lehet. De megállapította a bizottság azt is, hogyha valaki ez ügyben büntetendő cselekményt követett el, az egyedül csak maga a prefect volt, mert neki a közigazgatási törvény határozottan előírja, hogy az alakuló-gyűlésen meg kell jelennie s távolmaradásával megakadályozta a megalakulást, minthogy a revíziós bizottság határozata szerint az ő jelenléte nélkül történt eskü letétel érvénytelen. A prefect tehát hivatali hatalommal való visszaélést követett el, amikor ezen törvényes köteletségét megszegte s ezt még azzal is tetézte, hogy a főjegyzőt is a gyűlésterem elhagyására kényszerítette. Ezért elhatározta a bizottság azt is, hogy megteszi a szükséges lépéseket dr Bărbat prefect ellen a bűnvádi eljárás megindítása céljából.

Kétmillió leit szedett be az állam Szatmáron a tisztviselőlakások lakbérkülönbözete címén, de a háztulajdonosok járandóságait négy éve nem utalta ki

Szatmar. Saját tud. Az 1928. évi lakbérmegegyezésről szóló törvény a tisztviselőknak, hadiözvegyeknek és hadiárva-knak a lakbér fizetésére nézve nagy kedvezményeket biztosított. Az állam ezek szerint magára vállalta azt a kötelezettséget, hogy nyújtott kedvezmények összegét ki fogja fizetni a háztulajdonosoknak.

Minden adózóra két százalékos adópótlékot vetettek ki e célból, ami Szatmár megyében körülbelül kétmillió leit tesz ki évente. Ezzel szemben az államnak évente kb. 300.000 lei különbözetet kellett volna kifizetnie.

A törvényről nagyon sokan nem is tudtak, úgyannyira, hogy Szatmárról és a megyéből mindössze 39 kérvényt nyújtottak be a kiegészítés folyósítása iránt, amelyeknek értéke alig tesz ki százezer leit. A kérvényezők, akik négy esztendő óta következetesen nem feledkeztek meg a kérvények benyújtásáról kaptak ugyan fizetési utalványt, de kiutalás sohasem érkezett erre a fizetési pénztárhoz. Április elsején pedig az új költségvetési év megkezdésekor ezek az utalványok érvényüket is veszítették.

Érthető tehát, hogy a szatmári kér-

vényezők körében milyen nagy megdöbbenést keltett Popvici igazságügyminiszternek egy interpelláció kapcsán tett azon kijelentése, hogy a pénzügyminiszter utján megállapította, hogy a szóbanforgó lakbér differenciák az elmúlt évek-e is ki lettek fizetve.

Az érdekelt szatmári háztulajdonosok most erőteljes mozgalmat indítanak az irányban, hogy a kifizetett, de általuk soha fel nem vett jogos járandóságukat végre megkaphassák.

TANQUEREY — CZUMBEL

A TÖKELETES ÉLET ASZKÉTIKA ES MISZTIKA

Ára egészvászonkötésben
200 Lei.

Kapható az „Erdélyi Lapok”
könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség:
Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Rómer Flóris születése

1815
április
12

Azok közé a lelkes papok közé tartozott Rómer Ferenc Flóris, akik nemcsak szóval, hanem tettekkel is bizánci képek a híveiket és ha kell: testestől, lelkestől kiállnak a gránicra, hogy az igazságukért harcoljanak. Rómer Flóris már gyermekkorában érezte magában a papi elhivatottságot s alig volt tizenöt éves, amikor belépett a Szent Benedek-rendbe. A negyvenéves szabad-ságharc kitörésekor ő is azok között a fiatal papok között volt, akik önként jelentkeztek katonának s lelkesen végig is harcolták a szabadságharcot. Rómer Flóris kapitányi rangig vitte. A világi fegyverletétel után őt is perbefogták s nyolc-estendei fogságra ítélték. A büntetést a bécsi és a hirhedt olmtzi várakban töltötte le. Amikor 1854-ben kiszabadult, egy ideig nevelősködésként tartotta fenn magát. De már ekkor hatalmas tudással ismertté tette nevét a régi Magyarországon, amelynek egyik legkiválóbb archeológusa volt. 1874-ben felmentették szerzetesi fogadalma alól és ekkor Besztercebányán lett áldozópap. Ezidőtől egyenes íoben halad felfelé papi pályáján. 1877-ben már váradi kanonok lett s a Magyar Tudományos Akadémia sietett tagjai közé választani. Könyveit, amelyek közül legkiválóbbak a Bakonyról írott természetföldrajzi műve és a magyarországi régi falkepekről szóló forrásmunkának számító könyve, az egész ország kultúrközönsége ismerte már, amikor Váradra került. Tudományos munkálkodását Nagyváradon is tovább folytatta és művei száma szinte évről-évre gyarapodott egy-két értékes kötettel. 1899 március nyolcadikán halt meg, Nagyváradon.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint enyhe idő várható, a felhőzet és csapadék-prognózis bizonytalan. Kisebb szitáló esők valószínűleg sok helyütt lesznek.

Két rabló megszökött a tordai fogházból. Torda. Saját tud. Az a két rabló, akik a Discom tisztviselőit a tordai országúton kirabolták: Gáspár János és Thurzai Ferenc, kedden reggel a tordai fogházból megszököttek. A rendőrség, csendőrség körözi a hirhedt rablókat, de még eredménytelenül.

Az angol alsóház megelégette a németellenes propagandát. Londonból jelentik. A vasárnapi németellenes propaganda-nappal kapcsolatban Gilmour azt a kijelentést tette az alsóházban, hogy a mai körülmények között Angliában semmiesetre sem kívánatos a németellenes propaganda. Bár az ország zsidó lakosainak ezt a mozgalmát nem lehet megtiltani, Anglia nem azonosíthatja magát a mozgalommal.

ZÜRICH ZÁRLAT. Párizs 20.37³/₄, London 17.66, Newyork 517.25, Bruxelles 72.25, Milánó 26.44, Madrid 43.90, Amsterdam 208.90, Berlin 122.30, Wien 72.97 (forg. 55.50), Szófia 375, Prága 15.40, Varsó 58.05, Belgrád 695, Bukarest 308.

A franciák elküldötték válasziratukat a négyhatalmi tervre

— Nem engednek a meglévő szerződésekből —

Párizsból jelentik: A francia kormány az államtanács jóváhagyása után hétfőn elküldte az illetékes államok kormányaihoz a négyhatalmi tervre szóló választ. Az emlékirat négy oldalra terjed s első részében a négyhatalom együttműködése eszméjével és gyakorlati lehetőségeivel foglalkozik, majd felsorolja a francia kormány javaslatait. A francia ellenjavaslatok két oldalt foglalnak el az emlékiratból, s megszővegezésük beosztásában az olasz és angol javaslatok formáját követik. Ezek mintájára szintén hat cikkelyben foglalják össze a francia kormány szerződéstervezetét.

A *Le Temps* a francia válasszal kapcsolatban a következőket írja:

— Az emlékirat meglehetősen rövid. A hozzáfűzött kísérőlevél azonban az emlékirat részletesebb kifejtését tartalmazza. A gondolatmenete a következő:

A francia kormány meggyőződése, hogy a négy nyugati nagyhatalom együttműködése rendkívül gyümölcsöző eredménnyel járhat. Azonban nem lehet szó arról, hogy a Népszövetségén kívül álló, valamelyes intézőbizottság, vagy direktórium létesüljön. Az új szerződés csak akkor lehet üdvös, ha logikus folyománya lesz azoknak a nagy békeintézményeknek, amelyek valamennyi állam jog-egyenlőségén alapulnak. Ezek: a népszövetségi alapokmány teljes terjedelmében, továbbá a Briand-féle és Kellogg-féle paktumok, valamint a locarno-i egyezmény, (amely biztosítja Németország felől a francia határt), végül a lezserelési értekezlet legújabb keletű okmá-

nya: az államok közötti vitás kérdésekben az erőszakos megoldás kizárásáról.

— Az együttműködéstől — úgy mond — jó eredményeket lehet várni. Csak ne keltse azt a látszatot, mintha az együttműködés avégett történnék, hogy szakítsanak a meglévő egyezményekkel. Eppen ellenkezőleg: az együttműködésnek azt a törekvést kell fel-tüntetnie, hogy az együttműködők a meglévő szerződések végrehajtásának az akadályait akarják elhárítani s ezt a végrehajtást segí-tik elő.

A francia kormány egyébként követi az angol és olasz kormány példáját és nem hozza nyilvánosságra emlékiratának a részletesebb tartalmát.

A kisantant orosz hátvéddele.

Párizsból jelentik: A *L'Ordre* értesítése szerint a kisantant és Oroszország között tárgyalás kezdődött, amely megneemtámadási egyezmény kötésére vonatkozik. Ha a tárgyalások sikerrel befejeződnek, akkor a három kisantantállam közös egységként lépne szerződésre a Szovjetállammal. A Románia és Oroszország között korábban folyt hasonló tárgyu egyezkedés anyaga ebbe az újabb tárgyalásba vezetődnek le s a kisantant így álhidalná azt a szakítást, ami e kérdésben Románia és Oroszország között előállott. A lap megjegyzi még, hogy Oroszország és Németország között feszültté vált a helyzet és éppen ezért most a szovjet előzékenységet tanúsít a kisantanttal szemben.

A hétfői verekedés utóhangjai a képviselőház keddi ülésén

Bukarest. Saját tud. A képviselőház keddi délelőtti ülésén ismét szóba kerültek a hétfői személyi ügyek, amely alkalommal Lupu élesen visszaütötte Solomon vádjait. Isaac, aki tettleg is összetűzött Solomonnal, kijelentette, hogy nem akart verekedni, csak érvekkel akart meggyőzni, a tömeg azonban nem értette meg intencióját és ebből keletkezett a sajnálatos verekedés.

Ezután a ház áttért a konverziós törvényjavaslat tárgyalására, amelynek során Junian két óra hosszig tartó beszédben fejtette ki a javaslattal szembeni állásfoglalását. Kijelentette, hogy a törvénytervezet mai formájában rosszabb, mint az Argetoianué volt. A kormány — úgy mond — Genf nyomása alatt törvénykezik.

Beszéde során felvetette a valorizáció kérdését és kifejtette az ezzel kapcsolatos és már több ízben ismertetett felfogását.

Ugyancsak a konverziós törvényjavaslat vitája során a hétfői ülésen Hedrich a német párt nevében élesen bírálta a javaslatot és elfogadhatatlannak mondta azt. Kifejtette, hogy a törvényjavaslat nem old meg semmiféle problémát: sem a hitelezők, sem az adósok ügyét, sem pedig magát a hitelkérdést.

Uj doktor. Ulfertth József nagyváradi ügyvédjelöltet, a Szigligeti Társaság ifjúsági szakosztályának alelnökét, a nagyváradi ifjúság egyik nagyon szimpatikus tagját, a szegedi Tudományegyetemen f. hó 8-án az összes jogtudományok doktorává avatták.

Az erdélyi és bánági munkások rok-kant egyletének váradi fiókjára tudatja, hogy tagjait 1933. április 1-től a Generala biztosító átvette. Rövidesen minden tagot felkeresnek, azért a pontos lakcímet közölik a fiók-pénztárral. Addig is az áprilisi díjat fizessék be. A hátralékot, aki nem tudja, nem kötelező visszafizetni. Györy elnök.

Kedvezményes vasúti jegyek munkanélküli iparosoknak. Vidékre menő munkanélküli iparosok 5-nél nagyobb csoportban, ha igazolni tudják a munkaadó által írt levéllel, hogy alkalmaztatásuk biztosítva van, kedvezményes utazásra szóló igazolványért forduljanak a hatósági munkaközvetítő hivatalhoz, volt Teleki utca 3. sz. Hivatalos órák minden nap d. e. 8—1-ig.

Felkérjük mindazokat, akik részünk-re postautalványon összeget átutalnak, hogy a szelvényen kifejezetten megjelölni sziveskedjenek, hogy milyen rendeltetéssel lett a szóban-forgó összeg átutalva.

MINDEN előfizetőnknek, aki az Erdélyi Lapok számára egy új, legalább egy negyedévi díjat előre kifizető előfizetőt szerez, ajándékkönyvet adunk.

Már csak április 15-ig lehet jelentkezni olaszországi, illetve római társasutazásunkra.

UTIRÁNY:
Nagyvárad-Budapest-Firenze-Róma-Venice-Budapest-Nagyvárad.

Aki még nem jelentette be, hogy velünk tart, siessen minél előbb jelentkezni, mert fenti időponton túl jelentkezni már nem fogadhatunk el. **Jelentkezéskor a díj, személyenként 4800 lei, teljes egészében befizetendő.**

Egyéni útleveél szükséges. Külön nápolyi és pompeii kirándulásunk többletköltsége személyenként 1100.— lei. Fenti 4800 leiben Nagyváradtól—Nagyváradig minden költség befoglaltatik. **Indulás 1933 május 2-án reggel 8 órakor Nagyváradról.**

És mégis...

Irtta: dr Schmidt Béla
(Marosvásárhely.)

Azt gondoltam, hogy a német gyógyszer-bojkott megindító és rendezői, a kérdés teljesen tárgyilagos megvilágítása után elhatározásukat nem tartják fenn. Nem hittem, hogy valóságos lesz és mind szélesebben alakul ki —, hogy a politika miatt hát csak szenvedjen a beteg.

Egyre-másra levelek jönnek hozzám, amelyek a bojkott tényét adják tudtomra. Ez készlet még egyszer és utoljára ebben a kérdésben szót emelni. Ez a kérdés a mindennapi ügyek fontosságát és jelentőségét jóval túlszárnyalja és éppen azért parancsolóan szabja meg azt a tényt átoltani a köztudatba, hogy a beteg semmi körülmények között sem lehet politikai megmozdulások szenvedő alanya. Mert mingyárt szenvedővé válik, mihelyest betegségének gyógyításához a nem megfelelő legjobbat kapja, nélkülözni kénytelen a megbízható, talán a legbiztosabbat — az azonosnak mondott, de nem egyenértékűvel.

Nem igen akad orvos, aki őszintén vitatni tudná a német nélkülözhetetlen gyógyszerek pótszereiként emlegetett készítmények mindenben azonos és egyenértékű hatását. Súlyos, életveszélyes, nehéz esetekben még maga a zsidó vallású beteg hozzátartozói is a bojkottot félre fogják tenni. Hisz minden orvos a gyakorlat során abbana helyzetben nem egyszer volt, hogy a hozzátartozó megköveteli a legreménytelenebb esetben is megtenni, megkísérelni mindent! És csak egy ilyen súlyos esetben történjen meg az, hogy a rendelt pótszer alkalmazásától függetlenül, a betegség tragikusan végződik, mi és ki tudja azt a kételet eloszlalni, a hozzátartozókat az önvád marcangolásától megóvni, hogy nem-e a pótszerben volt a hiba s mi tudja a hivatását nemesen felfogó orvostól levenni az önvád súlyát, hogy az a bizonyos bojkottált német gyógyszer mégis jobb lett volna!

Nehéz a harcot egy belénk idegzett valósággal felvenni, nehéz a német gyógyszerek pótolhatóságát elhárítani! Mi, orvosok — hiszen a „medicus curat, natura sanat” (az orvos kúrál, a természet gyógyít) — ismerős mondás — tudjuk, hogy az ember nem egy lélek nélküli tárgy. Az az orvos, aki a beteg lelki beállítottságát figyelembe nem veszi, az nem is ismeri el a szuggesztív óriási erejét és hatalmát, az nem is fogja megérteni, hogy miért ítélandó el a német gyógyszerek bojkottja — a tárgyi törvényeken kívül is.

A német gyógyszerek bojkottja — s ezt bátran kimondhatjuk — zsidó orvos társaink részéről egy nem alkalmas, sőt elhibázott politikai fegyver s a beteg emberekkel szemben súlyos hiba. És a zsidó orvosi kar köréből is — s ezt őszinte elismeréssel kell említeni — már is vannak hangok, amelyek elvetik és elítélik, elhamarkodott tettnek minősítik, ezek az igazi orvos hangjai, aki előtt először jön a beteg s csak azután „Hitler”.

De van a kérdésnek egy más oldala is. Ez a gyógyszerészre tartozik. A gyógyszerész kötelesek a gyógyszerkönyvben előírt minőségű gyógyszert tartani, az igazi jó gyógyszerész készletét mindég a legjobb minőségű szerrel pótolja. A jó és jobb, hatásos, vagy

A nagy magyar apologetika:

BANGHA: Nagy kérdések útján.
Füzve 30, kötve — — — 70 lei
BANGHA: Istenhit és Istentagadás.
Füzve 80, kötve — — — 120 lei
BANGHA: Jézus istenségének bizonyítékai. Füzve 80, kötve — 120 lei
BANGHA: A katolikus egyház isteni eredete. Füzve 80, kötve — 120 lei

Erdélyi Lapok könyvosztálya

hatásosabb minőségre rá jön maga a közönség — s a gyógyszerész híre és megbízhatósága is ezzel lesz párhuzamos. A bojkott-mozgalom orvosi részről a gyógyszerészeket is magával viszi, akiknek a meglévő készlet stb. útján jelentős veszteséget és új költséget jelent, amit a nehéz gazdasági viszonyok között szintén elhanyagolni nem lehet. A recept írásos rendelete az orvosnak a gyógyszerészhez, amihez tartania kell magát — s így a lelkiismeretlenséget az orvos még a gyógyszerészre is rá akarja vinni. Abba az orvos nem szólhat — és nem is szólhat soha bele, — hogy milyen szereket rendel a gyógyszerész a mindennapi „kenyér”-használatra, de beteg is és orvos is megismeri és tudja, hogy ki lesz megbízható. Azt pedig, hogy az orvosi kar terrorizálja a

gyógyszerészeket a gyógyszer-bojkottban való állásfoglalásra: ezt is kellően el kell ítélni.

Nem szabad, nem lehet megengedni, hogy a német gyógyszerek bojkottja erőre kapjon. Szomorú jelenség ez a bojkott, de tanulságot is rejt magába. Megszívlelendő tanulságot. Az orvosi hivatást, az orvosi ténykedést politikummá lesüllyeszteni soha sem szabad. Szerecsük szenvedő felebarátainkat s bajában egész segítséget nyújtunk. A mai kor orvosának amugy is sokszor megtépzott presztízst pedig inhumánus akciókkal éppen ne rontsuk le.

Hiszem és vallom, hogy a bojkott nem állhat fenn, állítom elhibázott voltát s tudom, hogy önmagától kell megszűnnie. Ez a betegek érdeke s ez az orvosi kar presztízse.

Bűnvádi eljárást indított a magyar tanácsosok ellen a székelyudvarhelyi prefektus

A magyarok hasonló feljelentéssel feleltek. — Különös és megdöbbentő kérdések a rendőrségi kihallgatáson

Székelyudvarhely. Saját tud. Jelentettük anakidején, hogy az udvarhelymegyei megyetanács alakuló gyűléséről dr Gheorghe Bărbat prefect párthiveivel együtt kivonult, mert a magyarpárti tanácsosok nem akartak eltérni a paktumtól és nem teljesítették a prefectnek azt a kívánságát, hogy a paktumban biztosított tisztségeken felül még egy helyettes tagsági helyet adjanak neki az állandó választmányban. A kivonulás után együtt maradt magyar tanácsosok így kénytelenek voltak a prefect távollétében tartani meg az alakulást és így tették le az esküt is a korelnök kezébe. Azt is jelentettük, hogy a kolozsvári revíziós bizottság az alakuló-gyűlés megismérlését rendelte el, arra az álláspontra helyezkedvén, hogy a prefectnek az eskü letételénél jelen kell lennie s ha ezt ismét megtagadná, fegyelmi eljárásra szolgáltatót okot.

A prefect most bűnvádi útra terelte az ügyet, azzal vádolván a magyar tanácsosokat, hogy törvénytelenéget követtek el, amidőn nála nélkül megalakultak és letették az esküt. A rendőrség előtt most folyik a magyar tanácsosok kihallgatása s jellemző, hogy ennek során olyan kérdéseket is

intéznek a megvádolt tanácsosokhoz, hogy az esküt nem a köztársaságra tették-e le s hogy az eskü szövegében meg volt-e említve a király is.

A megyei Magyar Párttagozat végrehajtóbizottsága foglalkozott az ügygel s megállapította, hogy a bűnvádi eljárásnak semmi tárgyi alapja nincs s annak célja csak a magyar tanácsosok zaklatása és megfélemlítése lehet. De megállapította a bizottság azt is, hogyha valaki ez ügyben büntetendő cselekményt követett el, az egyedül csak maga a prefect volt, mert neki a közigazgatási törvény határozottan előírja, hogy az alakuló-gyűlésen meg kell jelennie s távolmaradásával megakadályozta a megalakulást, minthogy a revíziós bizottság határozata szerint az ő jelenléte nélkül történt eskü letétel érvénytelen. A prefect tehát hivatali hatalommal való visszaélést követett el, amikor ezen törvényes kötelességét megszegte s ezt még azzal is tetézte, hogy a főjegyzőt is a gyűlésterem elhagyására kényszerítette. Ezért elhatározta a bizottság azt is, hogy megteszi a szükséges lépéseket dr Bărbat prefect ellen a bűnvádi eljárás megindítása céljából.

Kétmillió leit szedett be az állam Szatmáron a tisztviselőlakások lakbérkülönbözete címén, de a háztulajdonosok járandóságait négy éve nem utalta ki

Szatmar. Saját tud. Az 1928. évi lakbérmegegyezésről szóló törvény a tisztviselőknak, hadiözvegyeknek és hadiárvánoknak a lakbér fizetésére nézve nagy kedvezményeket biztosított. Az állam ezek szerint magára vállalta azt a kötelezettséget, hogy nyújtott kedvezmények összegét ki fogja fizetni a háztulajdonosoknak.

Minden adózóra két százalékos adópótlékot vetettek ki e célból, ami Szatmár megyében körülbelül kétmillió leit tesz ki évente. Ezzel szemben az államnak évente kb. 300.000 lei különbözetet kellett volna kifizetnie.

A törvényről nagyon sokan nem is tudtak, úgvannya, hogy Szatmárról és a megyéből mindössze 39 kérvényt nyújtottak be a kiegészítés folyósítása iránt, amelyeknek értéke alig tesz ki százezer leit. A kérvényezők, akik négy esztendő óta következetesen nem feledeztek meg a kérvények benyújtásáról kaptak ugyan fizetési utalványt, de kiutalás sohasem érkezett erre a fizetési pénztárhoz. Április elsején pedig az új költségvetési év megkezdésekor ezek az utalványok érvényüket is veszítették.

Érthető tehát, hogy a szatmári kér-

vényezők körében milyen nagy megdöbbenést keltett Popvici igazságügyminiszternek egy interpelláció kapcsán tett azon kijelentése, hogy a pénzügyminiszter utján megállapította, hogy a szóbanforgó lakbér differenciák az elmúlt években is ki lettek fizetve.

Az érdekelt szatmári háztulajdonosok most erőteljes mozgalmat indítanak az irányban, hogy a kifizetett, de általuk soha fel nem vett jogos járandóságait végre megkaphassák.

TANQUEREY - CZUMBEL

A
TÖKELETES ÉLET
ASZKÉTIKA ES MISZTIKA

Ára egészvászonkötésben
200 Lei.

Kapható az „Erdélyi Lapok”
könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség:
Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

1815
április
12

Rómer Flóris születése

Azok közé a lelkes papok közé tartozott Rómer Ferenc Flóris, akik nemcsak szóval, hanem tettekkel is biztítani képesek a híveiket és ha kell: testestől, lelkestől kiállnak a gránicra, hogy az igazságaikért harcoljanak. Rómer Flóris már gyermekkorában érezte magában a papi elhivatottságot s alig volt tizenöt éves, amikor belépett a Szent Benedek-rendbe. A negyvennyolcas szabadságharc kitörésekor ő is azok között a fiatal papok között volt, akik önként jelentkeztek katonának s lelkesen végig is harcolták a szabadságküzdelmet. Rómer Flóris kapitányi rangig vitte. A világi fegyverletétel után őt is perbefogták s nyolcszáz róna fogságra ítélték. A büntetést a bécsi és a hirhedt olmuízi várakban töltötte le. Amikor 1854-ben kiszabadult, egy ideig nevelősködésből tartotta fenn magát. De már ekkor hatalmas tudásával ismertté tette nevét a régi Magyarországon, amelynek egyik legkiválóbb archeologusa volt. 1874-ben felmentették szerzetesi fogadalma alól és ekkor Besztercebányán lett áldozópap. Ezidőtől egyenes ívben halad felfelé papi pályáján. 1877-ben már páriadi kanonok lett s a Magyar Tudományos Akadémia sietett tagjai közé választani. Könyveit, amelyek közül legkiválóbbak a Bakonyról írott természettudományi műve és a magyarországi régi falképekről szóló forrásmunkának számító könyve, az egész ország kultúrközönsége ismerte már, amikor Váradra került. Tudományos munkálkodását Nagyváradon is tovább folytatta és művei száma szinte évről-évre gyarapodott egy-két értékes kötettel. 1899 március nyolcadikán halt meg, Nagyváradon.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint enyhe idő várható, a felhőzet és csapadék-prognózis bizonytalan. Kisebbszámú esők valószínűleg sok helyütt lesznek.

Két rabló megszökött a tordai fogházból. Torda. Saját tud. Az a két rabló, akik a Discom tisztviselőit a tordai országúton kirabolták: Gáspár János és Thurzai Ferenc, kedden reggel a tordai fogházból megszöktek. A rendőrség, csendőrség körözi a hirhedt rablókat, de még eredménytelenül.

Az angol alsóház megelégette a németellenes propagandát. Londonból jelentik. A vasárnapi németellenes propaganda-nappal kapcsolatban Gilmour azt a kijelentést tette az alsóházban, hogy a mai körülmények között Angliában semmiesetre sem kívánatos a németellenes propaganda. Bár az ország zsidó lakosainak ezt a mozgalmát nem lehet megtiltani, Anglia nem azonosíthatja magát a mozgalommal.

ZÜRICH I. ZÁRLAT. Párizs 20.37¹/₄, London 17.66, Newyork 517.25, Bruxelles 72.25, Milánó 26.44, Madrid 43.90, Amsterdam 208.90, Berlin 122.30, Wien 72.97 (forg. 55.50), Szófia 375, Prága 15.40, Varsó 58.05, Belgrád 695, Bukarest 308.

A franciák elküldötték válaszirátukat a négyhatalmi tervre

— Nem engednek a meglévő szerződésekből —

Párizsból jelentik: A francia kormány az államtanács jóváhagyása után hétfőn elküldte az illetékes államok kormányaihoz a négyhatalmi tervre szóló választ. Az emlékirat négy oldalra terjed s első részében a négyhatalom együttműködése eszméjével és gyakorlati lehetőségeivel foglalkozik, majd felsorolja a francia kormány javaslatait. A francia ellenjavaslatok két oldalt foglalnak el az emlékiratból, s megszövegezésük beosztásában az olasz és angol javaslatok formáját követik. Ezek mintájára szintén hat cikkelyben foglalják össze a francia kormány szerződéstervezetét.

A *Le Temps* a francia válasszal kapcsolatban a következőket írja:

— Az emlékirat meglehetősen rövid. A hozzáfűzött kísérőlevél azonban az emlékirat részletesebb kifejtését tartalmazza. A gondolatmenete a következő:

A francia kormány meggyőződése, hogy a négy nyugati nagyhatalom együttműködése rendkívül gyümölcsöző eredménnyel járhat. Azonban nem lehet szó arról, hogy a Népszövetség kivül álló, valamelyes intézőbizottság, vagy direktórium létesüljön. Az új szerződés csak akkor lehet üdvös, ha logikus folyománya lesz azoknak a nagy békeintézményeknek, amelyek valamennyi állam jogegyenlőségén alapulnak. Ezek: a népszövetségi alapokmány teljes terjedelmében, továbbá a Briand-féle és Kellogg-féle paktumok, valamint a locarnoi egyezmény, (amely biztosítja Németország felől a francia határt), végül a lezserelési értekezlet legújabb keletű okmá-

nya: az államok közötti vitás kérdésekben az erőszakos megoldás kizárásáról.

— Az együttműködéstől — úgymond — jó eredményeket lehet várni. Csak ne keltse azt a látszatot, mintha az együttműködés avégett történnék, hogy szakítsanak a meglévő egyezményekkel. Eppen ellenkezőleg: az együttműködésnek azt a törekvést kell fel-tüntetnie, hogy az együttműködők a meglévő szerződések végrehajtásának az akadályait akarják elhárítani s ezt a végrehajtást segítik elő.

A francia kormány egyébként követi az angol és olasz kormány példáját és nem hozza nyilvánosságra emlékiratának a részletesebb tartalmát.

A kisantant orosz háttérrel.

Párizsból jelentik: A *L'Ordre* értesülése szerint a kisantant és Oroszország között tárgyalás kezdődött, amely megnemtámadási egyezmény kötésére vonatkozik. Ha a tárgyalások sikerrel befejeződnek, akkor a három kisantantállam közös egységként lépne szerződésre a Szovjetállammal. A Románia és Oroszország között korábban folyt hasonló tárgyu egyezkedés anyaga ebbe az újabb tárgyalásba vezetődnek le s a kisantant így áthidalná azt a szakítást, ami e kérdésben Románia és Oroszország között előállott. A lap megjegyzi még, hogy Oroszország és Németország között feszültté vált a helyzet és éppen ezért most a szovjet előzékenységet tanúsít a kisantanttal szemben.

A hétfői verekedés utóhangjai a képviselőház keddi ülésén

Bukarest. Saját tud. A képviselőház keddi délelőtti ülésén ismét szóba kerültek a hétfői személyi ügyek, amely alkalommal Lupu élesen visszaütötte Solomon vádjait. Isac, aki tetteleg is összetűzött Solomonnal, kijelentette, hogy nem akart verekedni, csak érvekkel akart meggyőzni, a tömeg azonban nem értette meg intencióját és ebből keletkezett a sajnálatos verekedés.

Ezután a ház áttért a konverziós törvényjavaslat tárgyalására, amelynek során Junian két óra hosszig tartó beszédben fejtegette ki a javaslatlall szembeni állásfoglalását. Kijelentette, hogy a törvénytervezet mai formájában rosszabb, mint az Argetoianu-é volt. A kormány — úgymond — Genf nyomása alatt törvénykezik.

Beszéde során felvetette a valorizáció kérdését és kifejtette az ezzel kapcsolatos és már több ízben ismertetett felfogását.

Ugyancsak a konverziós törvényjavaslat vitája során a hétfői ülésen Hedrich a német párt nevében élesen bírálta a javaslatot és elfogadhatatlannak mondta azt. Kifejtette, hogy a törvényjavaslat nem old meg semminemű problémát: sem a hitelezők, sem az adósok ügyét, sem pedig magát a hitelkérdést.

Uj doktor. Ulfertth József nagyváradai ügyvédjelöltet, a Szigligeti Társaság ifjúsági szakosztályának alelnökét, a nagyváradai ifjúság egyik nagyon szimpatikus tagját, a szegedi Tudományegyetemen f. hó 8-án az összes jogtudományok doktorává avatták.

Az erdélyi és bánsági munkások rok-kant egyesületének váradai fiókja tudatja, hogy tagjait 1933. április 1-től a Generala biztosító átvette. Rövidesen minden tagot felkeresnek, azért a pontos lakcímet közölnék a fiók-pénztárral. Addig is az áprilisi díjat fizessék be. A hátralékot, aki nem tudja, nem kötelező visszafizetni. György elnök.

Kedvezményes vasúti jegyek munkanélküli iparosoknak. Vidékre menő munkanélküli iparosok 5-nél nagyobb csoportban, ha igazolni tudják a munkaadó által írt levéllel, hogy alkalmaztatásuk biztosítva van, kedvezményes utazásra szóló igazolványért forduljanak a hatósági munkaközvetítő hivatalhoz, volt Teleki utca 3. sz. Hivatalos órák minden nap d. e. 8—1-ig.

Felkérjük mindazokat, akik részünkre postautalványon összeget átutalnak, hogy a szelvényen kifejezetten megjelölni sziveskedjenek, hogy milyen rendeltetéssel lett a szóbanforgó összeg átutalva.

MINDEN előfizetőnknek, aki az Erdélyi Lapok számára egy új, legalább egy negyedévi díjat előre kifizető előfizetőt szerez, ajándékkönyvet adunk.

Már csak április 15-ig

lehet jelentkezni olaszországi, illetve római társasutazásunkra.

ÜTIRÁNY:
Nagyvárad—Budapest—
Firenze—Róma—Ve-
lence—Budapest—Nagy-
várad.

Aki még nem jelentette be, hogy velünk tart, siessen minél előbb jelentkezni, mert fenti időponton túl jelentkezőket már nem fogadhatunk el. **Jelentkezéskor a díj, személyenként 4300 lei, teljes egészében befizetendő.**

Egyéni útleveél szükséges. Külön nápolyi és pompeii kirándulásunk többletköltsége személyenként 1100.— lei. Fenti 4800 leiben Nagyváradtól—Nagyváradig minden költség befoglaltatik. **Indulás 1933 május 2-án reggel 8 órakor Nagyváradról.**

tanácsosok ktus ülönös atáson

sokhoz, hogy az esküt
le s hogy az eskü szö
király is.

gozat végrehajtóbizotts-
megállapította, hogy
tárgyi alapja nincs s
tanácsosok zaklatása
megállapította a bizott-
egyben büntetendő cse-
edül csak maga a pre-
zatgatási törvény hatá-
alakuló-gyűlésen meg-
sával megakadályozta
revizió bizottság ha-
te nélkül történt eskü
t tehát hivatali hata-
tetett el, amikor ezen
egte s ezt még azzal
s a gyűlésterem elha-
elhatározta a bizott-
rükséges lépéseket dr
di eljárás megindítása

zatmáron te címén, em utalta ki

en nagy megdöb
gazságügyminisz-
ió kapcsán tett
a pénzügyminisz-
a, hogy a szóban-
k az elmúlt évek-

ri háztulajdono-
galmat indítanak
zetett, de általuk
s járandóságait

ZUMBEL

S ÉLET MISZTIKA

kötésben
i.

tyi Lapok"
ánál.

Barabás Béla beszéde Budapesten. Budapestről jelentik: Az Egyetemi Kör erdélyi irodalmi estét rendezett, amelyen elsőnek Barabás Béla, a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke mondott beszédet. Utána az Egyetemi Enekkarok szőlőnégyese következett. Kósa István, a Kör irodalmi elnöke, az erdélyi irodalomról tartott előadást. Zsitvay Leó erdélyi költők verseiből szavalt, majd többen novellákat és verseket adtak elő.

A Mihály-fejes 20 leleseket csak a Banca Nationala cseréli be április 30-ig. A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok a hozzá több oldalról intézett kérdés folytán közli, hogy a Mihály-fejes 20 leleseket csak a Banca Nationala cseréli be április 30-ig. A Mihály-fejes 5 lelesetek továbbra is forgalomban maradnak.

FELHÍVÁS! Olaszországi, illetve római társasutazásunkon résztvevők figyelmét ezúton hívjuk fel, hogy a részvételi díjat teljes egészében legkésőbb április 15-ig minden körülmények között utalják át, mert az azután történő befizetéseket leiben esetleg már nem fogadhatjuk el.

Huszesztendő érettségi találkozó. Érdekes érettségi találkozóra készülnek azok, akik a nagyváradi premontrai főgimnáziumban érettségiztek 1913. tavaszán. Ők voltak az utolsó „békebeli” generáció, mert az utánuk következő fiatalok már a háborús években tették le az érettségüket sokan, a férfiak közül pedig érettségi nélkül kerültek ki a frontokra. Az utolsó „békebeli” tagjai között vannak: dr. Hlatky Endre, miniszteri tanácsos, a budapesti Stúdió és Telefonhírmondó igazgatója és felesége, Kazay Icu, ennek nővére, Kazay Mancsi, dr. Sztacho Tibor budapesti egyetemi tanársegéd, Lackó Miklósné szül. Kiss Ibolya dr., aki jelenleg Szlovákiában egy nagy szanatórium főorvosnője, Hvozdzik Jánosné, sz. Huzella Böske, a kassai főreáliskola tanárának felesége, Vertán Endréné sz. Várnai Rózsi, dr. Costa Romulus, dr. Soós István, Nagyvárad város alpolgármestere, Winkler Lajos dr. nagyváradi orvos és még többen. Az érettségi találkozó előkészítő munkálatai most vannak folyamatban és remélik, hogy valamennyien jelen lehetnek azon.

Halálozás. Bartalis János nyug. esperes, áldásdús életének 76-ik évében, főúró hó 8-án Marosvásárhelyen elhunyt. A megboldogult, mint borszéki plébános 1930-ban mutatta be aranymise áldozatát az Urnak, s azóta nyugdíjba vanulva, szerényen, általános szeretettel örvendő élte Istennek tetsző életét Marosvásárhelyen, ahol halála mély részvétet keltett. Tetemét a plébánia templomban szentelték be és érdemeit paptársai nevében Jaross Béla apát-plébános méltatta megható gyászbeszédben. A város közönségének nagy részvételével helyezték örök nyugalomra a marosvásárhelyi temetőben.

Molnár Károly ny. erdőfelügyelő 74-ik évében a tordamegyei Alsórája községben meghalt. Igen értékes, népszerű tagja volt a járávidéki magyar közéletnek s halála kiterjedt családot borított gyászba. Temetésén általános részvét nyilvánult meg.

Szép és díszes kiadások!

ATHENEUM PROPAGANDA KÖNYVEK!

*
Papini: Krisztus története, 520 oldal
Egész vászonkötés — — — 90 lei
Papini: Szent Ágoston. Gyönyörű
amateur-kötés — — — 90 lei
Schneider: Néhány óra a bencések
között. — — — — — 60 lei
Földi Mihály: Isten országa felé 60 lei

*
Erdélyi Lapok könyvostálya
Oradea - Nagyvárad, Str. Regele Carol 5

Elsőáldozási emlékképek,

két nyomással, két színezésben, csinos izléses kivitelben kaphatók az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában.

Oradea, Strada Regele Carol 5.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.), ára 2'50 lei, a kisebb méretűek (14×23 cm.), ára 2 lei.

A mozdonyvezető halálos ugrása a mozgó vonatról. Brassó. Saját tud. Tóth István brassói mozdonyvezető Balázsfalván leugrott a még mozgásban lévő mozdonyról, de oly szerencsétlenül, hogy a mozdony kerekai alá került, amelyek halálra gázolták. Holttestét Brassóba szállították. — Az állomás közelében egy mozdony elütötte Dragăşeanu György 76 éves munkást, akit haldokolva szállítottak kórházba.

Kártya, römikő kutatás — tízezer lei bírság. Nagyváradon a Monopol ágensék razzizálnak jóformán házról-házra. A Monopol megbízottai Plesz Géza fakereskedő Rimanóczy utca 1. sz. alatti lakásáról éppen távozni készültek, mert nem találtak semmit, amikor az előszobában egy kis ládában két garnitúra römikőre bukkantak. Plesz Gézát nyomban tízezer leire bírságolták.

* Fáj a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Egyedüli biztos hatása szer a dr. Földes-féle angol gyomorbalzsam. Egy üveg ára 90 lei. Kizárólagosan szállítja dr. Földes Béla gyógyszerész Arad str. Eminescu 21.

Mikor a betörő rádiót lop. Torda. Saját tud. Ismeretlen tettesek este 10 és 11 óra közt álkulccsal felnyitották a Mayerhoffer nővérek Petőfi-utca 6. szám alatti lakását s a háziak távollétében azt teljesen átkutatták. Semmiféle ruhanemű vagy egyéb tárgyat nem vittek el, ellenben elemeltek egy 10,000 lei értékű rádiót és egy 16,000 lei értékű 24 személyes ezüst evőkészletet. A háziak 11 órakor tértek haza, amikor a lakást tárt ajtókkal, kifosztva találták.

Brassó vagy Balázsfalva környékén állítják fel a nagy román rádió leadót. Brassó. Saját tud. A romániai nagy új leadó-állomás tervének a megvalósítása a közeljövőben kezdetét fogja venni. A tervek szerint az új állomás székhelye Bukarest lesz. A fővárosban maradnak a stúdiók, de az adóállomás technikai berendezését olyan vidékre teszik, amely sokkal alkalmasabb erre a célra. Romániának két hullámhossz: az 1870 és az 1200 méteres áll rendelkezésére. Ha a rádió-technikai okok miatt az 1870 méteres hullámhossz jobban megfelel, az új adóállomást Balázsfalva környékén fogják felépíteni. Azonban, ha az 1200 méteres hullámhossz mellett döntenek, akkor Brassó mellett állítják fel a nagy román leadót. Az összeköttetést a bukaresti stúdióval külön célra épült földalatti kábelvezeték útján teremtik meg. Az új leadó energiája 150—170 kilowatt lesz s így ebben a tekintetben Európa egyik legerősebb állomásának számítható. A tervek szerint a rádiótársaság külügyi stúdiót állít fel Kolozsváron, ami kisebbségi szempontból is nagyon fontos, mert kulturájának szélesebb tere megnyilvánulhat. Az új romániai nagy leadóállomás még csak tervekben van meg.

A NAGYVÁRAD KATALIN TELEPEN építendő kegytemplomra befolyt kegyes adományok: özv. Szabó Ágostonné Máramarosziget 700 lei, Rusu Adél Kolozsvár 100, Szabó István Temesvár 50, Baldaicsiné Temesvár 100, Schormann Istvánné Arad 100, Lucca Mária és Eta Nagyszében 200, Müllner család Moson m. Vállaj 500, Weichner Ferencné Bukarest 500 lei. Nagyváradról: Fráterné 100, Nemescec József 100, Wágner Antal fogorvos 1600, Szondiné 100, Erdélyi Ferenc 100, Szent Orsolya zárda Szivgyárdistái 180, Szent Vince intézet Szivgyárdistái 600, Szent Vince intézet Mária társulat 500, Papp Lászlóné 100, Muresánné 80, Paróczay István 500, Varga Lajosné 200, Zelinka János 10,000 leit

Leleplezte a csendőrség a szatmár-megyei kommunisták szervezetét. Szatmár. Saját tud. Megirtuk, hogy a halmi-szatmári vonaton a csendőrség letartóztatta Orosz Mihály kommunista futárt, aki egy ismeretlen szatmári nőnek kommunista röpiratokat szállított. A nyomozás folyamán letartóztatták Hirsch Mátyás szatmári tisztviselőt és nővérét, akik azonban mereven visszautasították a vádat. A csendőrség pár napos nyomozás után megtalálta a valódi címzettet Benedek Ella nagyváradi illetőségű varróleány személyében, aki töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy a Csehszlovákiából irányított kommunista mozgalom szervezői Najovits Ignác halmi bádigos, Steinberger Dezső és Ernő szintén halmi lakosok, valamint Dobos László szatmári cipész és Braun Imre szatmári mészáros. Valamennyiüket letartóztatták és kihallgatásuk után átkísérték az ügyészségre.

Lázas betegeknek enyhe ürülést biztosít Koprol hashajtó csokoládé.

Háromezer éves fa halála. A kaliforniai Sierra Nevada erdőségében, amelyben a földkeregség leghatalmasabb fái állnak, évszázadok óta csodájára járnak egy gigantikus ombunak, amely az ugynevezett sequoia fák csoportjába tartozik és amelyet az „erdők atyjának” neveztek el. A gigantikus fa több mint száz méter magas, törzsének átmérője 14 méter és a terület, amelyet a fa gyökerei behálóznak, harminchat méter. Az óriás fa most kidőlt, mert a legutóbbi viharok alkalmával rövid időben egymásután négyezer csapott bele a villám. A kidőlt faóriás korát háromezer esztendőre teszik.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Bukarest: (Jódi K. Magyar Színháza)
Szerda: *Harvey rózsája*, operett.
Husvét vasárnap 3, 6 és 9 órakor: *Alvinczi huszárok*, operett.
Hétfő 3, 6 és 9 órakor: *Mosoly országa*, operett.
Kedd: *Zsákbamacska*, operett.
Szerda: *Zsákbamacska*, operett.
Csütörtök: *Zsákbamacska*, operett.
Péntek: *Zsákbamacska*, operett.
Szombat: *Irja hadnagy*, vígjáték.
Vasárnap: *Irja hadnagy*, vígjáték.

Kolozsvár:

Szerdán este: *Éjfélől hajnalig*.
Csütörtök, péntek, szombat: szünet.

Nagyvárad:

(A Katolikus Körben).

Vasárnap délután 6 és este 9 órakor: *Zsákbamacska*.
Hétfőn fél 4 órakor: *János pítész*. 6 órakor: *Zsákbamacska*.
Kedden fél 4 órakor: *Csókös regiment*. Délután 6 és este 9 órakor: *Zsákbamacska*.
Szerdán 4 órakor: *Zsákbamacska*.
Csütörtök: *Zsákbamacska*.

Szatmár:

Szerda délután 5 órakor: *Utolsó farsang*. Este fél 9 órakor: *Zsákbamacska*.
Csütörtökön, pénteken, szombaton: *Nincs előadás*.

Vasárnap délelőtt 11 és fél órakor matiné: *Vig-özvegy*. Délután 4 órakor: *Timosa*, énekes románc. Este 8 és fél órakor újdonság: *Kadétszerlem*.
Hétfőn délelőtt 11 és fél órakor matiné: *Volpone*. Délután 4 órakor: *Kadétszerlem* operett. Este 8 és fél órakor: *Kadétszerlem*, operett.
Kedden utolsó búcsú előadás. Délután 4 órakor: *Timosa*, zenés románc, este 8 és fél órakor: *Kadétszerlem*, operett.

Temesvár:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Kabaré*. Délután 4 órakor: *Kadétszerlem*. Este 9 órakor: *Kadétszerlem*.
Hétfő délelőtt 11 órakor: *Zsákbamacska*. Délután 4 órakor: *Cigány*. (Népszínmű). Este 9 órakor: *Kadétszerlem*.

KÖZGAZDASÁG

Szabó Béni eredményes képviselői munkáját tarták fel a brassói Ipartestület közgyűlésén

Nehéz év, nehéz munka. — Brassó ipari képe

Brassó. Saját tud. A brassói Ipartestület 26-ik tiszlujtó közgyűlése élénk érdeklődés mellett zajlott le. A gyűlést Szabó Béni elnök nyitotta meg. A testület évi jelentését románul Jordache János titkár, magyarul Papp J. Jenő olvasták fel. A jelentés szomorúan emlékszik meg az 1932. év nehézségeiről, az iparosságot sújtó nagy adózásról és az iparosság nagy demonstráló gyűléseiről, amiket a kiskereskedőkkel karöltve rendeztek meg. Beszámol a tomesvári és brassói kongresszusokról, a munkakamarák elleni tiltakozásról és általában a munkában nehéz, de sajnos, eredményekben kevesebbet jelentő munkálkodásáról.

Szabó Béni munkássága.

Az elmúlt évben az Ipartestület harmadszor került abba a szerencsés helyzetbe, hogy elnökét, Szabó Bényt ismét képviselőjéül tudhassa, aki a parlamentben önzetlen szívvel képviseli a kisiparosság ügyeit. Szabó Béni ipartestületi elnök, mint képviselő működéséről, elég, ha megemlítjük az alábbiakat, amelyet minden ellenszolgáltatás nélkül, csupán a kisiparos érdekek szem előtt tartása mellett a különböző minisztériumoknál interpelláció és közbenjárások alakjában az elmúlt esztendőben, megvalósítása óta végzett.

1. Sikeresen kivívta azon miniszteri rendelet visszavonását, amely megengedte az ipari szakiskolát végzett növendékeknek, hogy azok az iskola szerszámaival saját vállalkozásban megrendelések elkészítését eszközöljék.

2. Többszöri közbenjárása és a parlamentben megtett interpellációjára eltörölte a minisztérium a kenyérgyegy-rendszert, amely már-már végveszélybe sodorta a sütőiparosokat.

3. Biztosította a 18—21 év közötti autózvezetők megszerzett jogainak visszanyerését, akik a személyszállítással foglalkozó vezetéstől el voltak tiltva, visszaadva ezáltal mindennapi kenyerüket.

4. Kivívta a fényképezőknek a forgalmiadó alól való felmentését.

5. Biztosította a román és magyarajku tanoncoknak, hogy a folyó iskolai évben tovább folytathassák tanulmányaikat a helybeli német előadási nyelvű városi tanonciskolában.

6. A munkaügyi minisztériumban, valamint a miniszterelnök személyes intervenciójára Maros, Csík és Udvarhely megyék részére Marosvásárhely székhellyel egy új munkakamara felállítását eszközölte ki. Tudvalevő, hogy ez a három megye lehetetlen beosztásuknál fogva a bacăui munkakamarához volt beosztva.

7. A munkaügyi minisztérium és a munkásbiztosító központ 1933. nov. 23-án Szabó

Bényt kinevezte a munkásbiztosítás új törvényének előkészítő bizottságába. Ez a törvény később szentesítve lett a parlament által, amely sok, az iparosságot és munkásságot érintő pontjában Szabó Béni interpellációja alapján nyert módosítást. Szükséges megemlítenünk, hogy az új biztosítási törvény értelmében az iparosok egy joggal többet nyertek, még pedig, hogy a munkaadók is kötelesek biztosított tagjai lettek a betegsegélyzőnek.

8. A munkaügyi minisztérium továbbá kinevezte Szabó Bényt az ipartörvény és munkásoktatás törvényének előkészítő-tanulmányozó bizottságának tagjává. Ezen két törvény előkészítéséhez Szabó Béni nagy anyagot gyűjtött össze és azt az illető szakminiszterek rendelkezésére bocsátotta, akik megígérték, hogy az értékes anyagot felhasználják.

9. Interpellált a parlamentben és kérte a pénzügyminisztert, hogy a mészáros és hentesiparosok ne számítassanak a kereskedők közé és így ne legyenek 16 százalékos adóval sújtva, hanem az érvényben levő ipartörvények értelmében csak úgy mint eddig, kisiparosokként szerepeljenek 12 százalékos adókulccsal. Ugyancsak a parlament útján kérte a mészáros és hentesiparosok felmentését a forgalmiadók kivételére alól.

10. Végül kérte a pénzügyminisztertől a különböző adónemek és súlyos díjak felmentését, amellyel a fenti iparosok terhelve vannak.

Ez a rövid vázlata, a jelentés szerint, Szabó Béni munkájának.

Az Ipartestület tükre.

Az Ipartestület működésének statisztikai kimutatása a következő:

Iparengedélyt váltott 153 mester, lemondott 150. A mesterek létszáma 1495. Magyar 710, román 506, német 477. Az év folyamán bejelentett 1049, lejelentett 1200 segéd. A segédek létszáma 1258. Munkakönyvet kapott 411 egyén. Tanoncbizonyítvány alapján 355. Tanoncszerződés kötött 521. Ezek közül 4 elemi osztályos 101, négy elemnél nagyobb képzettségű 173, középiskolás 36, négy

Egyszerűsítik a román vámtarifát.

Bukarestből jelentik: Amióta a vámkorlátozások, devizasabályozások, kontingentálások gyakran változó rendelkezései befolyásolják a kereskedelem menetét, azóta Romániában a kereskedők legnagyobb gondja az elvámolás és az elvámolás alá kerülő áruk nomenklaturája. Ebben az áruk különböző csoportja gyakran összevont formában szerepel. Ezen összevont sok esetben kétségessé teszi az áru vámtételének megállapítását és tévedés esetén vagy az állampénztár, vagy a kereskedő nagy összeggel károsodik. Még inkább megnehezíti a vám-tarifát a jelenlegi elvámolási eljárás tarthatatlanságát és csatlakoznak a Népszövetség napokban megküldött átiratához, amely a vámtételek nomenklaturájának nemzetközi egységesítését célozza.

Franciaország erőszkolja az osztrák-francia kereskedelmi kapcsolatokat. A Morgen híradása szerint a francia felfeldolgozó ipar 10 millió schillingért fát vásárol Auszliától, ennek fejében nagymennyiségű külföldi fizetőeszközt bocsátanak Ausztria rendelkezésére. Puaux új francia követ hivatalbalépésével a francia-osztrák kereskedelmi kapcsolatok erős fellendülésnek indulnak.

A szociális nyomor és az apostoli lelkület megrázó két könyve:

LHANDE:

Krisztus Párizs vadonában 135.- L

ELEKES:

Krisztust!... Kenyeret!... 145.- L

ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

középiskolánál nagyobb képzettségű 9. Elhalt 19 mester, ipartestületi tag. A békéltető bizottság előtt 76 ügyet tárgyaltak, békésen elintézték 18, határozattal 25, elhalasztottak 19, visszavonattak 7 és bírósághoz utasítottak 9 ügyet.

Mivel a Munkakamarák felállítása, az iparosság legnagyobb küzdelme ellenére is határozott tényre vált, 1933 január 30-án megalakult a Munkakamara ideiglenes vezetősége.

Szabó Béni haladékokat kért az elnökség elfogadására.

Ezután a közgyűlés számtalan felszólalója Szabó Béni elnök lemondásával foglalkozik, rámutatva arra az egyöntetű és impozáns megmozdulásra, amelynek minden egyes tagja kéri Szabó Bényt, hogy maradjon továbbra is az élen.

Szabó Béni meleg szavakkal felelt a ragaszkodás megnyilatkozására.

— Nem azért akarok távozni, — mondotta, — mert megsértődtem volna, vagy éppen bosszút ahitanék valamiért. Benne maradok mindenben, csak éppen az élről szeretnék visszavonulni. Visszamenni iparomhoz, amely már felemelt egyszer.

Beszéde végén néhány napi haladékokat kért, hogy végső elhatározását kialakíthassa.

A megüresedett tisztségekre a közgyűlés egyhangulag a következő tagokat választotta meg. Elöljárósági tagok: Simon János szobafestő, Ing. Broser építész, Hermann Heinrich cukrász, Wagner Frigyes lakatos, Pestrea Const. szücs, Kiss L. Mihály kőműves, Rüll Mátyás fodrász, Mihály Jenő szabó, Blücher Vilmos kereskedő, Gólnhofer József cipész, Lengyel Gyula szabó, Oldea János asztalos, Tompa János kőműves és Noian Demeter kőműves. Rendes tagok: Gebauer Mária fényképész és Mojic József cipész. Pótlagok: Pakulár József mészáros, Bernhardt Valter lakatos, Lázár Gyula cipész, Zink János asztalos és Jakab István szabó. Számvizsgáló: Moldován György.

A választás után a közgyűlést Fink Frigyes alelnök berekesztette. (p. f.)

Cukorrépa termeléshez kezdenek Felső-Háromszéken.

Kézdivásárhely. Saját tud. A felsőháromszéki gazdakörök, élükön a kézdivásárhelyi gazdakörrel, még a tél folyamán érintkezést kerestek a botfalui cukorgyárral, hogy a cukorrépa termelést megkezdhesék. A gyár kiküldöttei útján meggyőződött arról, hogy a vidék tényleg kiválóan alkalmas erre a célra és a meggyezést létre is hozták. Egyelőre 250—300 holdnyi területen kezdik meg a cukorrépa termelést. Gazdasági szempontból nagyon fontos ennek a termelési ágának újbóli bekapcsolása, mert ha nagy munkával is jár a cukorrépa-termelés, de biztos bevált jelent, sőt a munkálatok idejére kamatmentes előleget is biztosít.

Tóth Tihamér

reprezentáns művei:

Krisztus Király 250 lei
Tíz parancsolat I. rész . 250 lei
Tíz parancsolat II. rész . 250 lei
Hiszek Egy Istenben . . 250 lei
Hiszek Jézus Krisztusban 250 lei

Az öt könyv együttes megrendelése esetén portó nincs

Erdélyi Lapok könyvosztálya
Oradea—Nagyvárad, Strada Regele Carol 5.

A ma legidősebb könyvvel!

MIGRAY JÓZSEF
A MARXIZMUS
CSÖDJE

Ára 120.— Lei.

OO

Szent István-Társulat kiadása.

ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

SPORT

Losonczy Mihály (KAC) és Spitzer Ferenc (Hagibor) Kolozsvár vivóbajnokai. Kolozsvárról jelentik: A Hagibor szombaton és vasárnap rendezte meg Kolozsvár szenior kard- és törbajnokságát, amelyet kolozsvári vívók nyertek meg. Részletes eredmények a következők: Kolozsvár 1933-ik évi törbajnoka: Spitzer Ferenc (Hagibor). 2. Herceg Tivadar (Hagibor). 3. Mezei Gyula (KAC). 4. Erős Géza (Hagibor). Az első négy között négyes holtverseny volt. Kolozsvár 1933. évi kardbajnoka Losonczy Mihály (KAC). 2. Mózes (Hagibor). 3. Holban (Crisana). 4. Csipker Sándor (SzSE). 5. Tereh (SzSE). 6. Mezei Gyula (KAC). 7. Bartunek (KAC). 8. Sándor Pál (KAC). 9. Herszényi (KAC). Hintz (KAC), aki egyike Románia legjobb vívóinak, betegsége miatt nem vehetett részt a versenyen.

A 100 méteres hölgy mellúzó világrekordot beállította a holland Brouwers Párizsban, a Lido fedettuszoda versenyén. 1 perc 26 mperces ideje egyezik a dán Jacobsen világrekordjával.

Tordának nincs sport-tere. Saját tud. Az utóbbi időben élénken fellendült tordai sportélet legujabban igen nagy hiányát érzi egy megfelelő sporttérnek, ahol a klubok egymásközi és más városbeli egyesületekkel való sportünnepségeit nézőközönség előtt meg lehessen tartani. Ennek oka az, hogy a sportegyletek eddig az áll főgimnázium tágas udvarán levő sportteret használhatták s az az igényeket ki is elégítette. Tavaly azonban ezt a területet elzárták s a városbeli egyletek bezorultak e térről, amelyet azóta kizárólag csak a tanulóifjúság használhat. Most intenzív akció indult Torda sportkörében aziránt, hogy a város létesítsen egy megfelelő sport-teret, s azt szerelje is fel a szükséges kellekekkel, hogy a sportolók már ezen a nyáron területhez jussanak.

Belföldi sporteredmények:

KOLOZSVÁR. Hagibor—Fellegvár 1:0 (1:0). Bajnoki. Gólszerző: Krausz tizenegyesből. A Fellegvár erősen javuló játékot mutatott, bár ebben a felforgatott Hagibornak is érdeme van.

Romania ifj.—Hagibor ifj. 4:0.

Romania I. b.—Hagibor I. b. 4:0.

A kolozsvári elsőosztályu bajnokság állása a következő:

1. KAC	6	3	3	—	12:4	9
2. KMSC	4	3	1	—	11:1	7
3. CFR	5	2	2	1	11:3	6
4. Hagibor	5	1	2	2	2:10	4
5. Fellegvár	6	—	—	6	4:22	—

NAGYSZEBEN. NSE—Fraternitas 3:0 (1:0). Bajnoki. Góllövők: Ditrich és Muzsny (2).

CSME—Viforol 3:1 (1:0). Bajnoki.

MAROSVÁSÁRHELY Sticla (Dicsősémmártóni üvegvár)—MSE 5:1 (2:1). Pályaváto bajnoki mérkőzés. Bíró: Kállay. Góllövők: Kovács Jenő, Bogdán és Pál.

DICSŐSZENTMÁRTON. Viktória (Szászregén)—Dacia 3:0 (2:0). Bajnoki. Bíró: Korch.

LUGOS. Vulturul—ATE 4:1 (3:0). Barát-ságos.

FACSÁD. Germania—FFC 1:0 (0:0).

ZSOMBOLYA. SzSE—Törekvés 6:0 (4:0).

MÁRAMAROSSZIGET. Maramures—Vissói SC 5:0 (2:0). A Maramures az alkerület bajnoka.

Pelle István vasárnap Szarvason vendégszerepelt. Pelle István kétszeres tornászvilágbajnok vasárnap Szarvason mutatta be kivételes képességeit nagy és előkelő közönség előtt.

Magyarország 1933-ik évi szenior mezei futóbajnokságát (táv 10.000 m.) a tavalyi bajnok, Kelen (Vasas) nyerte meg 32 p. 40.8 mp. idővel. 2. Görög (UTE) 32 p. 49.2 mp., 3. Hermann (Törekvés) 33 p. 27.4 mp. A csapatbajnokság győztese az UTE csapata.

Barlassina olasz bíró levélben értesítette a magyar szövetséget, hogy elvállalja az április 30-iki osztrák—magyar válogatott mérkőzés vezetését.

Külföldi sporteredmények:

HOLLANDIA—BELGIUM 3:1 (2:0). Antwerpenből jelentik: A hollandok folytatták külföldön elért győzelmeik sorozatát. 40.000 néző előtt lejátszott mérkőzést az angol Cress vezette. A hollandok mindvégig kezükben tartották az irányítást. Az első félidő 40 és 43-ik percében Borzsema góloz, majd a második félidő 7-ik percében Van Nellen balszélső háromra javít. A belgák vígaszgjólját a 17-ik percében az ujonc-center, Sayes lötte.

OLASZORSZÁG. Olaszországban a Juventus a listavezető és a bajnokság valószínű győztese. A vasárnapi forduló meglepetése a Napoli és a Torino veresége. A Bologna eldöntetlenje miatt az Ambrosiana a második helyre ugrott fel. Ambrosiana—Milano 3:1 (2:0). Fioerentina—Napoli 1:0 (0:0). Genuva—Latio 0:0. Alexandria—Palermo 0:0. Bologna—Bari 2:2 (1:0). Triestina—Pro Vercelli 2:1 (0:0). Cazale—Torino 1:0 (1:0). Juventus—Roma 2:0 (1:0). Padova—Pro Patria 1:0 (1:0).

FRANCIAORSZÁG. A Francia Kupa elődöntői: Racing Rouboix—AS Cannes 2:0, Excelsior Rouboix—FC Sète 2:1.

MONTPELLIER. Nemzeti —SO Montpellier 3:2 (2:1). A Nemzeti góljait Szecey (2) és Bihámi rugták. Francia tőrjátékot tehát győzelemmel kezdte a Nemzeti.

BRÜNN. Brünn—Bécs 4:1. Ugy látszik, sorozatos balszerencse kísérte vasárnap az osztrák futballt. Három helyen szerepeltek és mindenütt vereséget szenvedtek.

ZÜRICH. FC Basel Grasshoppers 4:3 (2:1). Izgalmas mérkőzés, váratlan eredmény. A Svájci Kupát ezáltal a FC Basel nyerte meg.

Dr. Gálos László

Ára fűtve: 120 lei

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 8 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.

Alkalmazás

Főznitűdó min tenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Ritoók-u. 16. sz.

Adás-vétel

Perzsaszőnyegek minden méretben legolcsóbban beszerezhetőek. Teleky-u. 56. Csekő.

Saját termésű ó csemege-borok eladása 30 litertől kezdve felfelé, 16 leitől feljebb Merza Sándornál, Pasteur (volt Körház-u.) 75.

Elköltözés miatt eladó díófa, barack ebédő és amerikai körtefa uriszoba Uri-u. 21. Földszint jobb

Veszek jókarban lévő fürdőkadát, Miron Cristea utca 13. d. u. 1—3 óra között.

A Remeczki penzióának fele teljes berendezéssel eladó. Cím: a kiadóban.

Különléle.

Kinizsi népies verses elbeszélés, ára 30 lei. Kapható Nagyváradon Kovács tanárnál, Péter-u. 12. sz.

Zenker Margit szabászati iskolájában újabb tanfolyam kezdődik. — Schlauch-tér 2. sz.

Lakás

3 szobás komfortos utcai lakás május 1-re kiadó Str. Oitenia (Csengeri-u.) 9. Ugyanott filodendron és fikusz eladó.

Egy utcai szoba mellékhelyiségekkel Május 1-re kiadó Damjanics utca 20.

Kiadó május 1-től három parkettes szobából, fürdőszobából, pincéből és mellékhelyiségekből álló lakás str. Caragiale (Nyárta-u.) 1. u. Megtekinthető bármely napon d. u. 3 és 5 óra között.

Kiadó szülő aljában két-szobás, alkoves lakás fürdőszobával május 1-re, Berkovits-u. 38.

Modern kétszobás és háromszobás lakás májusra kiadó. Strada Mihail Sorbul (Széles-u.) 11. sz.

Egy jömeneteli bodega kiadó. Cím: a kiadóban.

Telek eladó! Ugyanott külön épületben 1 szoba, konyha, kiadó. Petru Rareş 12. (Péter-u.)

Kiadó lakás. 3 szoba, előszoba, konyhas lakás, irodának is alkalmas, május 1-re kiadó. Sal Ferenc-u. (Str. Berthold) 11.

A kiadóhivatal üzenetei:

II. V-né Kolozsvár. Olaszországi utunkra való jelentkezését tudomásul vettük s a befizetett összeget javára írjuk. Szállást, az átutazáskor, biztosítást fogunk számára. A nappolyi kirándulásra lehet majd Rómban is jelentkezni, akkor azonban a részvételi díj lírban fizetendő.

Lugosi I. bányafőg. Mind a két utlevelet megkaptuk s azokat utazásunkig magunknál tartjuk.

G. F. Medgyes. Igényét az elszállásolásra előjegyzésbe vettük, arról megfelelően gondoskodunk. Május elsején minden vonat érkezésnél rendezőnk kint lesznek az állomásnál s megadják a kellő utbaigazítást. A tartózkodási vizumot visszajövet meg lehet Pesten is szerezni. Külön vonatunk a Keleti pályaudvarhoz érkezik.

Özv. Jakab Ödönne, Csikszereda. A hirdetésben szereplő egyén, már állást foglalt.

V. O. T. A mise füzetek ügyében a következő címhez sziveskedjék fordulni: Kis misefüzetek kiadóhivatala, Budapest, IX., Lónyai-u. 34. II. udv. fsz. 6.

ADOMÁNYOK. A felsőbányai templom részére adományozott B. E. Nagyvárad 20. Bere Lajos részére K. L. Székelyhid 50, özv. Homoród Istvánné részére 50 lei.

A Gazdasági Kamara által előírt hivatalos formájú **Orlési bizonylatok (Adeverința)**

1 blokk 100 perforált tappal: 40 lei, valamint ugyanott az előírt és számkokra ragasztandó «Eticheta» 1000 drb 150 lei. Kapható a **Szent László-nyomda r.-t.-nál** Oradea — Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 5.

Vidéki főmegbízottaink: Arad: Brunner Lajos, Str. Bucur (Eötvös) 7. Brassó: Paulusz Ferenc Közép-utca 59. — Bukarest: Jávor Béla, Str. Matei Basarab 10. — Csikszereda: Albert István. — Gyergyószentmiklós: Ferenczy Árpád. — Kézdivásárhely: Földi István, Piata Reg. Maria 24. — Kolozsvár: Dr Sulyok István, Főtér 13., emelet. — Marosvásárhely: Elekcs Pálné, Főtér 60. szám. — Nagykároly: Sultész József, Str. Gen. Mosoiu 21. — Szatmár: Rencz Antal, Karitászkönyvkereskedés. — Temesvár: Missió kegytárgyüzlet, Püspöki-palota, Str. Lonovics 1. — Zsilvölgyi képviselő: Molnár Sándor, Petroseni. — Magyarországi képviselő: Dr Léber János, Budapest, I. Fehérvári-út 78. Telefon aut. 58-8-53. — Minden lapunkkal kapcsolatos ügyben tessék nevezettekhez, vagy a többi városokban levő bizományosainkhoz fordulni.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea (Nagyvárad) Str. Carol II. No. 5.